

Treball de fi de grau

Títol

Autor/a

Tutor/a

Departament

Grau

Tipus de TFG

Data

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:

Castellà:

Anglès:

Autor/a:

Tutor/a:

Curs:

Grau:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès:

Índex

1. Introducció.....	1
1.1. Presentació.....	1
1.2. Justificació.....	2
1.3. Objectius.....	2
2. Marc teòric.....	3
2.1. Definició de dopatge.....	3
2.1.1. Substàncies i mètodes.....	5
2.1.2. Causes i conseqüències.....	7
2.2. Recorregut històric del dopatge.....	11
2.2.1. Naixement.....	11
2.2.2. Evolució.....	13
2.2.3. Casos destacats.....	16
2.2.4. Relació entre periodisme dopatge.....	19
2.3. Anàlisi i context de l'Informe McLaren.....	22
2.3.1. Antecedents.....	22
2.3.2. Biografia de Richard McLaren.....	24
2.3.3. Resum i conclusions de l'informe.....	24
2.3.4. Conseqüències de l'informe.....	28
2.3.4.1. Reacció dels organismes i institucions internacionals.....	28
2.3.4.2. Reacció dels organismes i institucions russes.....	29
3. Metodologia.....	31
3.1. Justificació de l'elecció dels mitjans estudiats.....	31
3.2. Mètode d'investigació.....	31
3.3. Hipòtesi.....	32
4. Estudi de cas.....	34
4.1. Tractament mediàtic de l'informe McLaren a la setmana de la primera publicació (19 de Juliol de 2016 – 25 de Juliol de 2016).....	34
4.1.1. 19 de Juliol de 2016.....	34
4.1.2. 20 de Juliol de 2016.....	37

4.1.3.	21 de Juliol de 2016.....	39
4.1.4.	22 de Juliol de 2016.....	41
4.1.5.	23 de Juliol de 2016.....	42
4.1.6.	24 de Juliol de 2016.....	44
4.1.7.	25 de Juliol de 2016.....	45
4.2.	Tractament mediàtic de l'informe McLaren a la setmana de la segona publicació (10 de Desembre de 2016 – 16 de Desembre de 2016).....	48
4.2.1.	10 de Desembre de 2016.....	48
4.2.2.	11 de Desembre de 2016.....	50
4.2.3.	12 de Desembre de 2016.....	51
4.2.4.	13 de Desembre de 2016.....	51
4.2.5.	14 de Desembre de 2016.....	52
4.2.6.	16 de Desembre de 2016.....	52
5.	Resultats.....	53
5.1.	Resultats de la investigació.....	53
5.2.	Comprovació de la tesi.....	63
6.	Conclusions.....	65
7.	Bibliografia.....	67
7.1.	Hemeroteca.....	67
7.2.	Hemeroteca.....	71
7.3.	Hemeroteca.....	71
7.4.	Hemeroteca.....	72
7.5.	Hemeroteca.....	72
7.6.	Hemeroteca.....	73
8.	Annexes.....	74

“Estem revivint la interferència dels polítics en l’esport. La forma ha canviat, però l’essència és la mateixa: convertir l’esport en un instrument de pressió geopolítica i formar una imatge negativa de països i pobles”.

Vladimir Putin, president de la Federació Russa

“Si ens passa alguna cosa al meu marit i a mi, no serà un accident”.

Yuliya Stepanova, atleta i delatora del sistema de dopatge rus

1. Introducció

1.1. Presentació

El 19 de Juliol de 2016 va ser una data clau a la història de l'esport mundial. Un informe dirigit per Richard McLaren va ser publicat a sol·licitud de l'Agència Mundial Antidopatge. El document destapava un sistema de dopatge complex i àmpliament organitzat a la Federació Russa. Institucions governamentals, organismes antidopatge, delegacions esportives, esportistes i entrenadors formaven una cadena per subministrar substàncies dopants, fer desaparèixer mostres als controls antidopatge i en definitiva, millorar el rendiment de l'esport rus amb la infracció constant i premeditada de la legislació esportiva internacional.

Personalment, l'esclat de l'escàndol em va sobtar perquè mai havia presenciats un cas similar. Sempre havia relacionat el dopatge amb grans noms individuals en els que començava i s'acabava la trampa en ells mateixos. Lance Armstrong, Ben Johnson o Diego Armando Maradona em venien al cap a l'hora de pensar en escàndols de dopatge. Però en aquest cas era diferent. Tot un estat estava decidit a crear súper esportistes, atletes infalibles i sense cap mena de barrera moral.

Les llums i ombres de l'esport sempre m'han cridat l'atenció, considero que les disciplines d'elit provoquen una pressió sovint inhumana sobre els esportistes, que finalment —i injustament— sempre són els més assenyalats quan cauen a les xarxes del dòping. Fins a quin punt val tot per guanyar? És comprensible que herois nacionals menteixin a tot el planeta per aconseguir la glòria? Per què sabem tant bé els noms que he esmentat abans però no els dels qui subministraven les substàncies i van atraure als esportistes a la trampa?

Aquestes eren preguntes que recorrien la meua curiositat periodística i amb la publicació de l'informe McLaren vaig trobar una oportunitat excepcional per respondre-les. La trama que descriu el document, tant dantesca com espectacular deixa en entredit la capacitat de les agències, organismes i institucions antidopatge. Campions que realment no ho haurien de ser o exemples de superació que es dediquen a vendre fum són alguns dels personatges que els mitjans de comunicació assenyalen quan esclata un cas com aquest.

1.2. Justificació

Concretament, l'elecció del tema va lligada tant als meus interessos i aficions personals com al que en un futur em vull dedicar. El periodisme i l'esport son dues grans passions que m'acompanyen i aquesta combinació es dóna en aquest treball. Les tendències dels mitjans a l'hora de parlar de certs esportistes o països i com varien depenent de qui es tracti sempre m'han semblat un greu error.

La constant crítica a l'esport rus per les acusacions de dopatge que van inundar el periodisme esportiu em va semblar un tema molt interessant de tractar. Pel fet de ser estrangers se'ls jutja amb més duresa? Com s'arriba al punt d'omplir de judicis de valor notícies informatives quan no hi haurien d'aparèixer? Aquestes preguntes ja em van voltar el cap abans de començar el treball.

A la vegada, escollir aquest tema em serveix per veure els encerts i defectes del periodisme esportiu. Aquesta variant sempre m'ha cridat l'atenció i es possible que el meu futur professional passi per intentar treballar als mitjans que estudio en aquesta recerca. Em va semblar, per tant, del tot adequat el tema del tractament de la premsa esportiva espanyola de l'informe McLaren.

1.3. Objectius

Aquest Treball de Fi de Grau té diversos objectius pels quals s'ha dut a terme.

- 1-Conèixer el sistema de dopatge d'estat que descriu l'informe McLaren
- 2-Examinar el tractament que va fer la premsa esportiva espanyola del cas
- 3-Valorar si aquest tractament va ser adequat
- 4-Ampliar el coneixement sobre el dopatge en la seva vessant històrica i general

2. Marc teòric

El marc teòric de la recerca consistirà en l'estudi sobre els conceptes més generals i comuns a l'hora de tractar el tema del dopatge, així com en l'explicació més específica del cas de l'informe McLaren. Per començar, cal entendre què es considera dopatge més enllà del que culturalment i com a societat s'entén. Per tant, com la legalitat i reglamentació esportiva contemplen aquesta pràctica.

2.1. Definició de dopatge

El dopatge o dòping fa referència a la utilització de substàncies o mètodes prohibits per part d'un esportista amb l'objectiu de millorar els seus resultats i progressar en l'entrenament que realitza. Aquesta definició clara i concisa és la que ofereix la secció de Ciències Socials i Humanes de la UNESCO¹. Però per ser més precisos i anar a l'arrel de la legalitat esportiva, cal estudiar la publicació estrella de l'Agència Mundial Antidopatge.

Es tracta del Codi Mundial Antidopatge, actualitzat per darrera vegada el 2015, precisament any en que va sortir a la llum pública un informe de l'Agència assenyalant els atletes russos. Es tracta del text previ a l'informe McLaren. En aquest Codi el dopatge es defineix d'una forma força més complexa i de tal manera que ha de complir una sèrie de punts. És a dir, perquè una pràctica sigui considerada dopatge, segons el Codi Mundial Antidopatge, s'han de cometre una o més infraccions entre els articles 2.1 i 2.10 del text normatiu.

Aquests articles són els següents²:

2.1. Presència d'una *substància prohibida* o dels seus *metabòlits* o *marcadors* a la mostra biològica d'un esportista.

2.2. Ús o intent d'ús per part d'un esportista d'una *substància prohibida* o d'un *mètode prohibit*.

¹ Unesco. (2013). ¿Qué es el dopaje? Recuperat de <http://www.unesco.org/new/es/social-and-human-sciences/themes/anti-doping/youth-space/what-is-doping/>

² Agencia Mundial Antidopaje. (2015). Código Mundial Antidopaje. Recuperat de <http://femede.es/documentos/2015-cmad-final-esp.pdf>

2.3. Evitar, refusar o incomplir la obligació de sotmetre's a una recollida de mostres. És a dir, esquivar els controls antidopatge sense una justificació prèvia.

2.4. Incompliment de la localització de l'esportista. Es dona en el cas d'un incompliment combinat de tres controls fora de competició sense saber el parador de l'esportista en un període de dotze mesos.

2.5. Manipulació o l'intent de manipulació de qualsevol part del procés de *control de dopatge*.

2.6. Possessió d'una *substància prohibida* o *mètode prohibit*.

2.7. Tràfic o intent de tràfic de qualsevol *substància prohibida* o *mètode prohibit*.

2.8. Administració o intent d'administració en competició a un esportista d'una substància prohibida o mètode prohibit / Administració o intent d'administració un esportista fora de competició d'una substància prohibida o mètode prohibit que estigui prohibida fora de competició.

2.9. Complicitat. Assistir, encoratjar, ajudar, incitar, col·laborar, conspirar, encobrir o qualsevol altre tipus de complicitat intencional en relació amb una infracció de les normes antidopatge o qualsevol Intento d'infracció de les normes antidopatge o infracció de l'Article 10.12.1 (prohibició de participació durant una suspensió) per una altra persona.

2.10. Associació prohibida.

A més, cal tenir en compte que l'esportista és el màxim responsable del joc net i de la seva bona salut. Per tant, encara que hagi actuat de forma inconscient, si en el seu organisme es troba algun rastre de substància il·legal o es descobreix una mala pràctica, serà sancionat en conseqüència³. Això però, no significa que només es persegueixin els esportistes únicament. Preparadors físics, funcionaris de les institucions esportives o doctors també poden ser jutjats i condemnats en relació amb casos de dopatge⁴.

³Agencia Española de Protección de la Salud en el Deporte. (2016). ¿Qué es el dopaje?. Recuperat de <http://www.aepsad.gob.es/aepsad/control-dopaje/que-es-el-dopaje.html>

⁴ Agencia Mundial Antidopaje. (2015). Código Mundial Antidopaje. Recuperat de <http://femede.es/documentos/2015-cmad-final-esp.pdf>

2.1.1. Substàncies i mètodes

L'Agència Mundial Antidopatge fa una primera divisió dels mètodes i substàncies prohibits segons la legislació esportiva. Aquells que estan prohibits sempre, els que no es poden utilitzar mentre s'està en competició i els que només estan restringits per uns esports determinats.

Llista de prohibicions⁵⁶

Prohibits sempre

A. Substàncies

- a. Substàncies sense aprovació: Aquelles que son experimentals o estan en fase de desenvolupament, sense proves dels seus efectes
- b. Agents anabòlics: També coneguts com a esteroides. Son substàncies sintètiques que augmenten artificialment i de forma ràpida la massa muscular, la força corporal i l'agressivitat. Poden provocar tumors, problemes de fetge, diabetis, impotència i contracció dels testicles, aparició de trets masculins en dones...
- c. Hormones peptídiques, factors de creixement i substàncies relacionades: Les dues grans reines aquí son l'EPO (Eritropoetina) i l'Hormona del Creixement (GH). La primera permet augmentar el nombre de glòbuls vermells en sang, i millorar així el transport d'oxigen, la resistència física i el rendiment aeròbic. La segona afavoreix el creixement d'ossos, tendons i músculs. Els perjudicis son l'augment de l'agressivitat dels tumors, l'aparició de diverses varietats de càncer, hipertensió, deformitat corporal, problemes cardíacs...
- d. Agonistes Beta-2: Es tracta d'un medicament destinat principalment a combatre l'asma. Obre els bronquis i en un ús excessiu augmenta la capacitat pulmonar així com la resistència. L'abús pot provocar mals de cap, taquicàrdies o problemes musculars.
- e. Moduladors d'hormones i de metabolisme: Inhibeixen o minimitzen els efectes no desitjats d'hormones i encimes relacionades amb el

⁵ World Anti-Doping Agency. (2017). List of prohibited substances and methods. Recuperat de <https://www.wada-ama.org/en/prohibited-list>

⁶ Agencia Española de Protección de la Salud en el Deporte. (2014). ¿Qué sustancias y métodos están prohibidos?. Recuperat de <http://blog.aepsad.es/metodos-y-sustancias-prohibidas-2/>

metabolisme, el creixement o el desenvolupament muscular. Es tracta de substàncies altament perilloses ja que poden provocar tumors múltiples, càncer o embòlia.

- f. Diürètics i altres agents emmascarats: Es fan servir per eliminar o ocultar les substàncies il·legals als controls antidòping. En casos extrems es pot arribar a la deshidratació, els problemes cardíacs i fins i tot, la mort.

B. Mètodes

- a. Manipulació de la sang i dels seus components: Es tracta de les transfusions o la millora artificial de la captació d'oxigen.
- b. Manipulació de les mostres d'un control: Alterar la validesa o integritat de les mostres per substituir-les i així ocultar els veritables resultats
- c. Dopatge genètic: Ús o transferència d'àcids nucleics o cèl·lules.

Prohibits en competició

A. Substàncies

- a. Estimulants: Augmenten artificialment capacitats com la concentració, l'atenció o la resistència. Alguns exemples són la cocaïna o les amfetamines, així com certs medicaments. La principal amenaça d'aquestes substàncies són la forta addicció que són capaces de generar al consumidor.
- b. Narcòtics: Serveixen per eliminar el dolor. Heroïna, morfina, metadona i altres opiacis completen aquesta categoria. Poden provocar la mort en un abús, i tenen un enorme perill de dependència.
- c. Cannabinoides: La marihuana i el haixix en són els principals. Els efectes sobre els esportistes estan molt qüestionats, però es considera que alteren la consciència.
- d. Glucocorticoesteroides: Els efectes varien des de capacitats antiinflamatòries o augment de la resistència. Hiperglucèmia, necrosis dels ossos o cataractes en són alguns efectes.

Prohibits en determinats esports

- A. Alcohol: Està prohibit el consum en esports de motor, karate i tir en arc. El límit són 0,10 gr/L

- B. Betabloquejants: El propranolol és el principal. Redueix l'ansietat, les palpitations i els tremolors. Permet controlar el pols i augmentar l'autoconfiança. Es prohibeix a l'automobilisme, el billar, els dards, l'esquí i snowboard, el golf, el tir en arc i el tir olímpic.

Com que els avanços científics permeten la creació constant de noves substàncies, aquest apartat es tracta d'un dels que més es revisa i actualitza a l'Agència Mundial Antidopatge mitjançant el programa de seguiment⁷. L'aparició de nous fàrmacs, drogues o combinats químics capaços d'afectar al rendiment dels esportistes provoquen un monitoratge complet per part dels organismes que combaten el dopatge. A més, es tracta d'un camp molt sensible ja que pràcticament totes les substàncies poden perjudicar la salut dels competidors⁸.

2.1.2. Causes i conseqüències

En qualsevol cas, si suposadament el dopatge està tant perseguit i representa uns perjudicis tan notables, per què avui en dia es continuen destapant trames relacionades amb aquesta pràctica il·lícita i il·legal? La resposta és molt complexa, ja que l'activitat esportiva d'elit afecta i rep l'efecte de molts factors i elements més enllà de la pròpia competició. No es tracta tan sols de l'esportista davant de la trampa, hi conflueixen una sèrie d'actors i possibles beneficis sense càstig que poden fer decantar la balança de l'atleta cap al dopatge⁹.

El primer motiu per recórrer al dòping és la recerca del triomf i la superació esportiva per part de l'esportista. És la opció més present en l'opinió pública i la que culturalment està més lligada al dopatge. Per tant, arribar a superar els límits que el cos humà imposa naturalment mitjançant la utilització de substàncies o mètodes prohibits. L'objectiu primordial és el de millorar els resultats en l'activitat esportiva determinada, però també es pot recórrer perquè així es ajudi a una recuperació més ràpida i eficaç d'una lesió¹⁰.

⁷ Agencia Mundial Antidopaje. (2017). Programa de seguimiento 2017. Recuperat de https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/2016-10-28_wada_monitoring_program_sp_final.pdf

⁸ Agencia Española de Protección de la Salud en el Deporte. (2014). ¿Qué sustancias y métodos están prohibidos?. Recuperat de <http://blog.aepsad.es/metodos-y-sustancias-prohibidas-2/>

⁹ Seppelt, H. (director). (2015). Dopaje: Alto Secreto. La cara oculta del atletismo [Documental]. França: ARD.

¹⁰ Gifford, C. (2004), *Dopaje y deporte*. Madrid: Ediciones Morata

La decisió de dopar-se també pot venir donada pel fet del sosteniment econòmic de l'esport. En moltes ocasions, tan sols els esportistes més reeixits i amb una major presència a mitjans de comunicació i per tant, amb una major demanda per part de les companyies patrocinadores poden viure de la disciplina a la qual dediquen la seva vida de forma completa. Però aquells que encara no han aconseguit destacar necessiten d'èxits esportius per rebre tant les recompenses en metàl·lic de les primeres posicions com cridar l'atenció dels patrocinadors que mantinguin la carrera esportiva (Gifford, 2004).

Encara és més accentuada aquesta situació en els països del tercer món, que en moltes ocasions tenen en l'atletisme una sortida única i esperançadora de la misèria (Seppelt, 2015). Un exemple pràcticament paradigmàtic d'aquesta situació és Kènia. El país africà és un dels que té un menor Índex de Desenvolupament Humà en tot el planeta, segons el Programa de les Nacions Unides pel Desenvolupament¹¹. Però a la vegada, els atletes kenians han aconseguit 100 medalles en la història moderna dels Jocs Olímpic, marca que els situa com una de les delegacions amb major èxit tenint en compte les dimensions del país¹².

Més enllà de les capacitats naturals dels atletes kenians, cal tenir en compte per què existeix aquesta gran dedicació a l'atletisme al país. En moltes ocasions un esportista pot mantenir una vila sencera pràcticament ell sol si aconsegueix uns determinats èxits esportius (Seppelt, 2015). Per tant, la pressió sobre l'atleta és total, d'ell depèn tota la comunitat. En aquests casos és molt més fàcil que es decanti pel dopatge, ja que més enllà de l'èxit esportiu està la supervivència econòmica de famílies senceres (Gifford, 2004).

Però seria injust assenyalar exclusivament als esportistes. Gràcies al dopatge es beneficien directament doctors que asseguren tractaments miraculosos per guanyar, entrenadors que han de mantenir el seu lloc de treball mitjançant els èxits esportius dels esportistes que tenen a càrrec, empresaris que veuen en la millora dels resultats una major promoció de la seva marca o les pròpies famílies i amics que en ocasions pressionen pel sucós benefici econòmic (Seppelt, 2015).

¹¹ Programa de les Nacions Unides pel Desenvolupament. (2016). Datos sobre el desarrollo humano (1980-2015). Recuperat de <http://hdr.undp.org/es/data>

¹² Olympics. (2017). Kenya. Recuperat de <https://www.olympic.org/kenya>

A més, cal tenir en compte que els entramats de dopatge han de recórrer tota una cadena per a tenir èxit i ser eficaços. Per començar cal obtenir la substància que millorarà el rendiment, després s'ha de proporcionar a l'esportista ja sigui amb intermediaris o sense, aquest se l'ha d'administrar i finalment cal evitar qualsevol control o falsejar els que s'hagin fet. Es tracta d'un procés que afecta a moltes persones (Seppelt, 2015).

Les conseqüències de recórrer a la utilització de substàncies i mètodes prohibits també poden ser molt diverses. Una possibilitat és que l'esportista aconsegueixi tenir èxit amb la trampa i millori els seus resultats gràcies a aquesta pràctica. Per tant, obtenir la victòria o una millora del rendiment a partir del dopatge. En aquest cas l'esportista en qüestió no només utilitza i en treu beneficis directes de la pràctica, sinó que aconsegueix passar desapercebut pels sistemes d'antidopatge que existeixen. Ja siguin periodistes, organismes que combaten el dopatge o altres institucions, o bé no arriben a destapar la trampa o bé són còmplices d'aquesta mitjançant l'encobriment.

Possiblement un dels casos més paradigmàtics d'esportista que aconsegueix l'èxit i l'admiració mundial mentre s'aprofita del dopatge és el del ciclista Lance Armstrong. El que va ser heptacampió entre el 1999 i el 2005 dels Tours de França, es va beneficiar d'EPO i transfusions mentre era una imatge de respecte i superació personal arreu del món¹³. Després de superar un càncer de testicle el 1996, per a molts va demostrar que l'esperit de sacrifici i esforç podien contra totes les adversitats de la vida.

Tot i que l'Agència Antidopatge dels Estats Units (USADA) anava rere la pista d'Armstrong, no va ser fins una entrevista amb Oprah Winfrey que es va destruir el mite i se li van retirar els èxits aconseguits oficialment¹⁴. Però cal tenir en compte que possiblement sense aquesta confessió, mai s'hagués arribat al fons de la trama de dopatge. D'aquesta forma, es desperta una pregunta inevitable. Quants esportistes al llarg de la història se'n hauran aprofitat de substàncies i mètodes il·legals i hauran estat respectats i victorejats com a herois i llegendes? És molt possible que el ciclista nord-americà ho hagués aconseguit de no ser per la seva pròpia confessió.

¹³Arribas, Carlos. (11 d'Octubre de 2012). 'Caso Lance Armstrong': "El dopaje más sofisticado de la historia". El País. Recuperat de

http://deportes.elpais.com/deportes/2012/10/10/actualidad/1349888438_109227.html

¹⁴ Redacció. (18 de Gener de 2013). Armstrong: "Me dopé por arrogancia y por mi instinto insaciable de victoria". El País. Recuperat de

http://deportes.elpais.com/deportes/2013/01/18/actualidad/1358483621_820903.html

També existeix una alternativa similar. Que el dopatge sigui detectat i castigat és una conseqüència molt propera a la del cas anterior. Però que succeeixi abans d'aconseguir l'èxit o com a mínim, sense la col·laboració de l'esportista. En aquesta situació, un control antidopatge o una denúncia per part d'alguna persona que hagi estat testimoni de la utilització de substàncies o mètodes il·legals pot dur al càstig de l'esportista.

Un exemple seria el del tema principal d'aquesta recerca, l'informe McLaren que va assenyalar directament a la delegació d'atletisme russa i d'aquesta forma va ser castigada per organismes i federacions internacionals, fins el punt d'impedir en gran mesura la seva participació als Jocs Olímpics de Rio 2016¹⁵. És per tant, la conseqüència que més afavoreix l'esport ja que es talla d'arrel el dopatge i s'evita que els esportistes que hagin recorregut al dòping se'n beneficiïn.

Possiblement el pitjor desenllaç per un esportista dopat sigui el del perjudici per la seva salut. Un cas extrem de l'abús de substàncies dopants pot dur a la mort. Tal com li va passar a l'atleta d'heptatló, Birgit Dressel. L'esportista de la desapareguda República Federal Alemanya va patir un xoc anafilàctic que va provocar una insuficiència de múltiples òrgans als 26 anys. La tragèdia va succeir després d'haver-se administrat dosis d'uns 100 productes diferents d'anabolitzants o esteroides¹⁶. Es tracta d'una conseqüència devastadora que s'ha de tenir en compte a l'hora de parlar de dopatge.

Però possiblement el cas més emblemàtic i impactant del fatal desenllaç que pot suposar el dòping és el de Lyle Alzado. Va ser boxejador aficionat i una estrella en el futbol americà dels anys 70 i 80 del segle passat. El més destacat és que la seva mort es va produir després de retirar-se i deixar de consumir esteroides. El llegat que va deixar en quant els perills del dopatge van acabar amb un manifest públic just abans de morir als 43 anys. Alzado es va acomiadar així: "He acabat sent violent en el terreny de joc i fóra del mateix. He fet coses que només fan els bojos. Mireu-me ara! He perdut el cabell, em tambalejo quan camino i em falla la memòria. El meu últim desig? Que ningú més mori així" (Gifford, 2004).

¹⁵ Arribas, Carlos. (22 de Juliol de 2016). El atletismo ruso no estará en Rio 2016. El País. Recuperat de http://deportes.elpais.com/deportes/2016/07/21/actualidad/1469092938_456287.html

¹⁶ Eichler, Christian. (22 de Juliol de 2016). Schmerzliches Schweigen. Frankfurter Allgemeine Zeitung. Recuperat de <http://www.faz.net/aktuell/sport/sportpolitik/doping/birgit-dressels-tod-schmerzliches-schweigen-11712295.html>

2.2. Recorregut històric del dopatge

Tot i que gràcies a la creació dels mitjans de comunicació de masses els escàndols relacionats amb el dòping han aconseguit arribar a moltes més persones que abans d'aquest fet, no es tracta d'una pràctica recent ni contemporània. La història de la trampa, el joc brut i l'esport en avantatge es remunta fins a la pròpia creació dels primers jocs i competicions. L'ésser humà no ha deixat mai de fer actes qüestionables i immorals amb l'objectiu de la victòria.

2.2.1. Naixement

Ingerir substàncies per millorar el rendiment i superar-se està tan lligat a la pròpia humanitat que és gairebé impossible marcar una data originària d'aquesta pràctica. De fet, el dopatge es remunta a activitats com la caça, la guerra o les cerimònies tribals més arcaiques¹⁷. Per tant, la recerca de millorar les capacitats físiques amb aliments és molt més antiga que la pròpia creació de l'esport com a competició.

Existeixen una gran varietat d'exemples de pioners que van experimentar amb el dòping amb diferents objectius. Un cas és el dels guerrers víkings *Berserkers* que ingerien *Amanita Muscaria* per augmentar la seva força en combat¹⁸. També a la civilització xinesa les efedres eren consumides fins i tot pel propi emperador amb l'objectiu de mantenir-se despert durant el màxim temps possible¹⁹. En canvi, a Amèrica va triomfar la coca com a substància estimulante que millorava la resistència física²⁰.

Però la relació entre dopatge i esport en un principi tindria lloc a l'Antiga Grècia. El periodista i escriptor Clive Gifford considera que va ser en aquest període clau per l'esport mundial. Tot i que les primeres Olimpíades es van celebrar el 776 a.C, no va ser fins tres segles més tard que l'esport va passar a un pla molt més important. Per tant, es va arribar a un punt molt semblant al de l'actualitat, amb un protagonisme destacat dels esportistes en les societats, el seguiment massiu de les competicions i els moviments econòmics relacionats amb les activitats (Gifford, 2004).

¹⁷ Ramos Gordillo, A. (2000), *Dopaje y deporte: antecedentes y evolución*. Zaragoza: Talleres Editoriales Cometa S.A.

¹⁸ Rodríguez Bueno, C. (1991), *Dopaje*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana de España

¹⁹ Font-Quer, P. (1990), *Plantas Medicinales*. Madrid: Labor

²⁰ Boje, O. (1939), *Bulletin of the Health Organization of the League of Nations*. Estats Units.

Els atletes podien rebre premis tan suculents com cases, premis en metàl·lic que equivaldrien a mig milió de dòlars actuals —segons els textos de Plató que descriuen els esdeveniments de l'època— o subministraments vitalicis d'aliments. A més, els guanyadors en moltes ocasions no havien de prestar servei militar ni pagar impostos, a banda d'entrar a grups selectes d'elit i obtenir un reconeixement immens de la comunitat (Gifford, 2004). Per tant, la lluita per la victòria a qualsevol preu ja existia des de l'antiguitat, amb unes motivacions molt similars a les d'avui²¹.

Des de bolets i fongs al·lucinògens o estimulants fins a aliments molt més relacionats amb la superstició i la tradició tribal com els testicles de diversos animals servien com a potenciadors del rendiment (Gifford, 2004). No existia una concepció negativa del dopatge com es té avui en dia. Existien beuratges o aliments que es consumien de forma natural abans de les competicions per evitar dolors a les extremitats, una millor resistència o més velocitat (Ramos Gordillo, 2000).

Més enllà de l'origen de la pràctica, no existeix un consens clar sobre la procedència de la paraula dòping en el sentit etimològic. Una teoria es que està lligada a la zona del Cap Oriental de Sud-àfrica. Les tribus que vivien en aquesta zona utilitzaven la paraula *dop* del dialecte kaffir per referir-se a un licor estimulants que es feia servir durant les cerimònies tribals. Aquest beuratge provocava que els consumidors entressin a un estat d'èxtasi i estimulació que els permetia augmentar les seves capacitats físiques²².

En canvi, una explicació alternativa seria la que faria referència a la substància administrada als cavalls de curses a finals del segle XIX per fer-los més competitius, segons el professor Demole. Així, en els hipòdroms anglesos d'aquesta època era comú escoltar la paraula *dop* per referir-se a aquest combinat il·legal de drogues. Però aquest origen assenyala exclusivament als cavalls i no pas als esportistes²³²⁴.

Però no va ser fins el 1933 que es va començar a utilitzar àmpliament i de forma internacional el concepte de dòping. Va ser acceptada a diccionaris especialitzats en matèria esportiva de l'època com el Beckmanns Sportlexicon (Rodríguez Bueno, 1991). Aquest consens entorn de la paraula i la idea va ajudar a desenvolupar una legislació

²¹ Wadler, G i Hanline, B. (1989), *Drugs and the athlete*. Philadelphia: F.A. Davis Company.

²² Puffer, J. C. (1986). The use of drugs in swimming. *Clinics in sports medicine*, 5(1), 77-89.

²³ Demole, V. (1941), *Médecine sportive et doping*. Paris: Librairie de l'Université

²⁴ Ramos Gordillo, A. (2000), *Dopaje y deporte: antecedentes y evolución*. Zaragoza: Talleres Editoriales Cometa S.A.

esportiva antidopatge molt més precisa que anys abans. D'aquesta forma els delictes i càstigs relacionats amb el dopatge es podien concretar amb molta més facilitat (Ramos Gordillo, 2000).

2.2.2. Evolució

La llarga història del dopatge ha anat tan lligada a l'esport com a la humanitat. Per tant, els avenços tecnològics i científics han permès que amb els anys els mètodes per beneficiar-se del dòping s'actualitzessin. A mesura que els coneixements sobre medicina i funcions de l'organisme es van anar ampliant i difonent, els canvis en les formes de dopar-se també van avançar.

Tot i que l'origen del dopatge entès com la definició actual es pot marcar als Jocs Olímpics de l'antiguitat, és més endavant quan aquest camp s'amplia i inunda la majoria de competicions esportives. Concretament, durant l'època d'esplendor màxima de l'Imperi Romà es va donar un gran expansió a l'hora d'utilitzar drogues i substàncies dopants. Els atletes ingerien mescles d'estimulants, alcohol i altres ingredients per superar la fatiga i augmentar la seva capacitat física²⁵. A la vegada, els cavalls que participaven a les mítiques carreres de quadrigues també consumien altres substàncies similars tal com feien els atletes²⁶.

Precisament davant d'aquesta situació, una de les evolucions més destacades en el món del dopatge va succeir a la Roma de l'emperador Tiberi. Durant el seu curt regnat —del 14 al 37 d.C.— va aplicar penes contra aquells que es dopessin o estiguessin involucrats en la pràctica. Un cas va ser un ciutadà romà al qual se li van confiscar totes les propietats i va ser desterrat (Ramos Gordillo, 2000). Es tracta d'un dels primers mecanismes antidopatge de la història. Es va arribar al punt d'aplicar la crucifixió als involucrats en el dopatge²⁷.

Aquest període de competicions esportives multitudinàries, prestigi social de l'esport i a la vegada, expansió del dopatge va tenir un fre brusc amb l'abolició dels Jocs Olímpics. L'emperador Teodosi I El Gran va acabar amb la històrica cerimònia durant el segle

²⁵ López, S. (2010). Evolución del dopaje en el deporte. *Trances*, 2(1):30-54.

²⁶ Higgins, A.J. (2006). From ancient Greece to modern Athens: 3000 years of doping in competition horses. *Journal of Veterinary Pharmacology and Therapeutics*, 29, (1): 4–8.

²⁷ Prokop, L. (1970). The struggle against doping and its history. *Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*

IV²⁸. Es va tractar d'una època d'invasions bàrbares, guerres civils i declivi en tots els aspectes a l'imperi²⁹. Més endavant, pràcticament tota l'edat mitjana va estar bastant òrfena d'espectacles esportius i el dopatge que els seguia. Pràcticament la poca utilització de substàncies per millorar les capacitats físiques estava lligada únicament a l'aspecte militar (Rodríguez, 2000).

No va ser fins el segle XIX que el dopatge tornaria a la primera plana mundial, precisament amb el restabliment dels grans esdeveniments esportius. Alhora, els grans avenços en quant a ciència i medicina de l'època van provocar la creació de nous fàrmacs i substàncies que permetien una nova concepció de les capacitats físiques i mentals. Els populars anabolitzants que encara avui en dia s'utilitzen com a base dopant, es van començar a experimentar durant aquesta revolucionària etapa (López, 2010).

Un moment clau es va donar el 1865, durant la competició de nedadors pels canals d'Amsterdam. Els competidors que nedaven per les conegudes vies aquàtiques de la capital holandesa van consumir heroïna i cocaïna com a estimulants per aconseguir un millor rendiment a la prova (Gifford, 2004). Es tracta del primer cas documentat de dopatge a la història, fet que donaria el tret de sortida a la investigació i periodisme relacionats amb les pràctiques il·legals del dòping.

Precisament en aquests anys comença la tràgica relació entre ciclisme i dopatge que arriba fins els nostres dies. A la vegada que les proves sobre dues rodes augmenten el nombre de participants, aficionats i exigència, els rumors i casos de dopatge es disparen. Alcohol, cafeïna i cocaïna en són els principals protagonistes del ciclisme a finals del segle XIX. A esdeveniments ciclistes multitudinaris com la cursa dels sis dies, esportistes francesos i belgues prenen barreges de drogues i substàncies estimulants per rendir millor durant les etapes³⁰.

El punt més dramàtic d'aquesta relació va arribar l'any 1896. Arthur Linton, un jove ciclista de tan sols 27 anys. El gal·lès tenia un gran historial de victòries, rècords i era

²⁸ Rodríguez, J. (2000), *Historia del deporte*. Barcelona: Editorial Inde.

²⁹ Heather, P. (2008), *La caída del imperio romano*. Madrid: Crítica.

³⁰ Bahrke M. i Yesalis C. (2002). *Performance-enhancing substances in sport and exercise*. Human Kinetics. Illinois: Champaigne.

una autèntica estrella de l'esport a l'època³¹. En el punt àlgid de la seva carrera professional, acabava de guanyar la famosa cursa Burdeus-París, de 600 kilòmetres de distància. Dos mesos després de la dura prova i amb una constant decadència de la seva salut, Linton va morir. El culpable va ser el *trimetil*, un estimulants que va permetre al ciclista aguantar molt bé la fatiga durant la cursa, però finalment el va dur a una prematura defunció. Es va tractar de la primera mort documentada a causa del dopatge. (Gifford, 2004).

Tal com considera el llicenciat en medicina Antonio Ramos Gordillo, cal tenir molt en compte com les substàncies dopants van evolucionar durant les guerres del segle XX. Precisament els conflictes bèl·lics van ser origen de grans evolucions científiques, entre les quals es troba el dopatge. Concretament durant la Segona Guerra Mundial (1939-1945), les amfetamines van ser experimentades àmpliament per pràcticament totes les forces en conflicte. La seva evolució va ser enorme a causa d'aquest consum massiu per part de soldats arreu del món. (Ramos Gordillo, 2000).

Un exemple concret és el de l'exèrcit britànic. L'ús d'amfetamines estava fortament recomanat pel comandament militar i es calcula que se n'hi van arribar a consumir 72 milions de pastilles amfetamíniques³². L'objectiu era mantenir-se més temps despert, tenir una atenció major en les tasques de vigilància i en definitiva aconseguir un millor rendiment físic i mental. Més endavant, aquests efectes s'aprofitarien en trames de dopatge per aplicar-los als atletes.

Aquesta expansió de drogues destinades a augmentar artificialment les capacitats humanes no va tenir una resposta contundent fins els anys 60. Clive Gifford considera que encara que existissin normatives molt precoces contra el dopatge, fins aleshores “La majoria d'organitzacions esportives feien la vista grossa amb el consum de substàncies. Les morts, les malalties i la creixent preocupació van acabar propiciant canvis, però va passar molt temps fins que van tenir efecte” (Gifford, 2004).

El 1963 França va donar un gran salt endavant amb la promulgació de noves lleis antidopatge, les quals seguiria el Comitè Olímpic Internacional anys després. La mort

³¹ Redacció. (6 de desembre de 2008). Drugs denial in 1886 cycle death. BBC News. Recuperat de http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/wales/south_east/7767837.stm

³² Wadler, G i Hanline, B. (1993), *L'athlete et le dopage*. París: Vigot.

—causada per el consum d'amfetamines— de Tommy Simpson l'estiu de 1967 en ple Tour de França, va suposar una crida d'atenció a la comunitat esportiva internacional. Tal com va passar amb el tràgic final d'Arthur Linton, només la pèrdua d'una vida va aconseguir moure les institucions per perseguir el dòping més durament (Gifford, 2004).

La Comissió Mèdica de substàncies prohibides va ser el principi d'una forta campanya de persecució del dopatge internacionalment. Els Jocs Olímpics de Mèxic el 1968 van ser l'escenari de debut dels controls de dopatge. Aquestes mesures van donar origen a les inspeccions que avui en dia encara es duen a terme. Aquesta evolució en la persecució del dopatge també anava de la mà d'un gran avenç en tècniques per dopar-se. D'aquesta forma, a partir de 1980 Gifford afirma que comença un veritable joc del "gat i el ratolí", on per cada nova llei i mesura antidòping apareixen noves drogues i substàncies per saltar-la (Gifford, 2004).

Tot i que els orígens del dòping son molt llunyans, és durant el segle XX quan s'arriba a la situació de coexistència entre legislació esportiva contrària al dopatge i consum de substàncies il·legals. D'aquesta forma s'arriba a situacions com les de la delegació russa d'atletisme a Rio 2016. Tant un sistema complex de dopatge massiu com la acció internacional antidopatge han xocat en el joc del gat i el ratolí.

2.2.3. Casos destacats

Darrere les grans xifres i les estadístiques relacionades amb el dopatge, existeixen persones que en alguns casos s'han beneficiat d'aquesta pràctica, en d'altres han estat acusades injustament o fins i tot han estat víctima de sabotatges planificats. Els noms propis salten a les primeres pàgines de la premsa en molts casos de forma similar quan realment haurien de tractar-se de forma diferent.

Diane Modahl va patir les conseqüències d'un control antidòping defectuós. L'atleta anglesa de mitja distància vivia la seva millor etapa a principis dels anys 90 del segle passat. Va guanyar l'or als Jocs de la Commonwealth de 1990 per la cursa de 800 metres i estava en un gran estat de forma. El 1992 un control a Lisboa va assenyalar a Modahl. La prova d'orina marcava un nivell altíssim de testosterona, pel qual es va pressuposar que l'atleta s'havia dopat (Gifford, 2004).

Va ser castigada amb la inhabilitació de tota competició esportiva, tot i que ella va mantenir des del primer moment que era innocent. Finalment, quatre anys després del

control es va descobrir que el laboratori que havia de conservar les proves no va respectar la cadena de fred de les mostres d'orina i així es van disparar els nivells registrats³³. Encara que va ser readmesa als esdeveniments esportius, la seva imatge mai va a tornar a ser la mateixa.

La pròpia Modahl va assegurar que amb aquesta negligència li van “robar els millors anys”³⁴. Davant la situació, l'atleta anglesa va decidir reclamar una compensació per danys i perjudicis amb una llarga disputa als tribunals contra diversos organismes esportius. El 2001 se li va denegar la protesta i Modahl es va trobar amb una carrera esportiva enfonsada per culpa d'un error a un laboratori. Aquesta és l'altra cara de la moneda en la persecució del dopatge.

Un cas similar va ser el de Lydumila Engquist. La corredora de tanques russa va donar positiu en un control de dopatge l'any 1993. En un principi es va trobar restes d'esteroides anabolitzants per les quals va ser condemnada a quatre anys d'inhabilitació. Enquist va mantenir la seva innocència i dos anys després del control es va descobrir la veritat. El seu ex marit en una discussió pels tràmits del divorci va afegir aquesta substància al menjar d'Engquist (Gifford, 2004).

Aquest acte va provocar que durant dos anys l'atleta es mantingués allunyada de les pistes, però el seu retorn no va poder ser millor. A diferència de Modahl, va aconseguir refer la seva carrera esportiva. Els Jocs Olímpics d'Atlanta el 1996 van certificar el retorn triomfal de la russa. Va obtenir l'or en els 100 metres tanques i un any després va repetir la primera posició als Mundials d'atletisme³⁵.

El dopatge no està únicament lligat als esportistes. Per a que un competidor aconsegueixi arribar a la substància il·legal que permetrà donar-li avantatge ha de comptar amb còmplices. El cas més emblemàtic a Espanya és el d'Eufemiano Fuentes, metge esportiu que va treballar amb esportistes de tots els àmbits. La Operació Puerto iniciada el 2006 va desembocar en el descobriment d'una gran trama de dopatge arreu de l'estat.

³³ Agències. (27 de Juliol de 1995). La federación rehabilita a Diane Modahl. El País. Recuperat de http://elpais.com/diario/1995/07/27/deportes/806796010_850215.html

³⁴ Chaudhary, Vivek. (26 de Juliol de 2001). Modahl robbed of her best years. The Guardian. Recuperat de <https://www.theguardian.com/uk/2001/jul/26/sport.athletics>

³⁵ Agències. (30 de Juliol del 2000). La vallista sueca Ludmila Enquist se retira. El País. Recuperat de http://elpais.com/diario/2000/07/30/deportes/964908021_850215.html

El metge canari va ser el principal assenyalat de les investigacions. Va reconèixer haver treballat amb tota mena d'esportistes i va detallar les pràctiques que feia. Principalment, la transfusió de sang "Si l'esportista tenia la sang massa viscosa, li trèiem i la congelàvem per evitar el perill"³⁶. En el moment que va començar la operació, el dopatge encara no era considerat delictes a Espanya. Per tant, la única acusació que va seguir el jutge va ser la d'atemptar contra la salut pública.

Malgrat les constants acusacions de promoure el dopatge contra Fuentes, finalment deu anys després de l'inici de la operació va ser absolt. El motiu va ser que no es va considerar la sang com a medicament, i per tant no es va tenir en compte que atemptés contra la salut pública³⁷. Que Eufemiano Fuentes aconseguís sortir sense cap càstig de la operació va iniciar un debat respecte a la culpabilitat en el dopatge. Encara avui es persegueixen els esportistes beneficiaris dels tractaments de Fuentes, però no el subministrador.

Però encara es pot arribar a un nivell més massiu de dopatge. Manfred Ewald va ser Ministre d'Esports a l'extinta República Democràtica Alemanya durant la dècada dels anys 60. Durant la seva direcció, va subministrar substàncies il·legals de forma massiva. Les dones van ser la seva principal destinació en dopatge. L'estat comunista va aconseguir 160 medalles olímpiques d'una forma tan sorprenent com deshonest (Gifford, 2004).

Un dels casos més impactants d'aquest sistema de dopatge d'estat va ser el de Heidi Krieger, avui Andreas Krieger. El fort consum d'esteroides anabolitzants del llançador de pes nascut a Berlín va provocar la transsexualitat com a efecte secundari. Les hormones subministrades per augmentar la seva força també van desembocar en un canvi de sexe pràcticament total fins el punt d'afectar a tots els aspectes personals de la vida de l'esportista³⁸.

Actualment existeix la medalla Heidi Krieger, un premi atorgat als esportistes que combaten el dopatge. Aquesta medalla va ser entregada per Krieger després de refusar

³⁶ Malagón, Manuel. (29 de Gener de 2013). Eufemiano Fuentes: "Trabajaba con todo tipo de deportistas". Marca. Recuperat de <http://www.marca.com/2013/01/29/ciclismo/1359467645.html>

³⁷ De la Calle, Pablo. (14 de Juny de 2016). Absuelven al doctor Eufemiano Fuentes y ordenan abrir las bolsas de la 'operación Puerto'. El Mundo. Recuperat de <http://www.elmundo.es/deportes/2016/06/14/575fce43468aeb1c638b45b5.html>

³⁸ Escoda, R. (productor) i Robinson, M. (creador). (2015). Informe Robinson: Dopaje en la RDA [Documental]. Espanya: #0.

l'or als Campionats Europeus d'Atletisme del 1986. Manfred Ewald va ser condemnat l'any 2000 per la trama de dopatge que va liderar, així com pels nombrosos problemes de salut fruit del consum massiu de substàncies. L'ex nedadora Carola Beraktschjan el va sentenciar així en el judici "Va ser terrible el que ens va fer. Jo prenia 30 pastilles diàries. Sempre ens deia que eren vitamines. Era impensable que no ens les prenguéssim" (Gifford, 2004).

2.2.4. Relació entre periodisme i dopatge

El tractament dels casos de dopatge per part dels mitjans de comunicació requereix un anàlisi necessari ja que és gràcies al periodisme que la població rep el coneixement d'aquestes notícies. Els casos anteriors no haguessin pogut sortir a la llum en moltes ocasions de no ser per periodistes que van dedicar la seva feina a destapar-los i a mitjans de comunicació que van publicar les històries relacionades amb el dòping i l'esport.

Bernat López, Llicenciat i Doctor en Ciències de la Comunicació per la Universitat Autònoma de Barcelona, considera que no existeix una única forma de tractar el dopatge a les redaccions periodístiques. "Hi ha una dualitat en el tractament del dopatge força clara. Una part del periodisme esportiu no li ha prestat gaire atenció i l'ha silenciats i no ho ha convertit en notícia ni ha tendit a donar-li importància al dopatge. D'altra banda hi ha una part en el periodisme que no és l'àmbit de l'esport, que li ha prestat molta atenció, des del punt de vista de l'escàndol. Els casos de dopatge han saltat a les primeres pàgines i ja no queden relegats a les pàgines d'esports, però sobretot és per aquests escàndols mediàtics fabricats pels mitjans"³⁹.

Tal com explica López, els mitjans generalistes també han tractat àmpliament el tema del dopatge. Per comprendre com actuen aquests mitjans a casa nostra és molt convenient recórrer al Treball de Fi de Grau de Toni Canyameras Rojas. *El tractament dels casos de dopatge de Contador, Armstrong i Landis a la premsa generalista espanyola* explora com La Vanguardia, El Mundo, El País i El Periódico van tractar els casos dels tres ciclistes esmentats al títol de l'obra acadèmica⁴⁰.

³⁹Asín, C. i Vinagre, N. DeportEnVena. (2013). Ética y cultura del dopaje. Recuperat de <https://deportenvena.wordpress.com/desde-fuera/>

⁴⁰ Canyameras, T. (2016). El tractament dels casos de dopatge de Contador, Armstrong i Landis a la premsa generalista espanyola. (Treball de Fi de Grau). Recuperat de <http://ddd.uab.cat/record/168409?ln=ca>

Canyameras va concloure en el seu anàlisi que els mitjans acostumen a adoptar una postura favorable o contrària a l'esportista investigat. Principalment aquesta posició en el judici de valor es determina depenent de la nacionalitat del presumpte esportista dopat. És per tant evident en el cas d'Alberto Contador ja que la premsa només mostra punts de vista que revisen la innocència del ciclista i no pas cap opinió que el podria jutjar com a culpable (Canyameras, 2016).

Alhora, també s'ignoren les normes que regulen l'esport i el dopatge. En aquest cas, el Codi Mundial Antidopatge va ser menyspreat pels periodistes arreu d'Espanya amb l'objectiu de defensar a Contador. Tal com el propi autor indica, es tracta d'una "manca de contextualització jurídica interessada". A la vegada, s'ataca sense fonaments gaire sòlids algunes institucions i organismes que més endavant analitzarem com el Tribunal Arbitral de l'Esport (TAS), la Unió Ciclista Internacional (UCI), o l'Agència Mundial Antidopatge (WADA) (Canyameras, 2016).

En definitiva, Canyameras assenyala la utilització d'informació parcial i manipulada en aquest cas concret de dopatge. A la vegada, mostra com hi ha una doble vara de mesura depenent de qui és l'esportista. El cas contrari d'aquest tractament és el de Lance Armstrong. Contra ell s'utilitzen adjectius que s'apropen a l'insult o la injúria. A més, l'autor indica que es desplega un judici paral·lel al dels organismes esportius, on els mitjans demanen un major càstig si l'esportista és estranger que no pas si és autòcton (Canyameras, 2016).

La dualitat en el tractament dels casos de dopatge és evident a la tesi de Canyameras. Ell mateix mostra com existeix un "poc o nul respecte a la presumpció d'innocència" alhora de titllar d'haver fet trampes a l'esportista investigat (Canyameras, 2016). No és d'estranyar que així es repeteixin casos com els de Diane Modahl, jutjada erròniament per un error en el tractament de les mostres del control de dopatge⁴¹. L'atac o defensa de l'esportista és evident si es comparen els diferents casos.

Aquest anàlisi el conclou Canyameras amb una sèrie de mesures que s'haurien de prendre per no caure en la parcialitat i el mal periodisme. L'autor reclama donar la informació sense prendre partit, mostrar els diversos punts de vista i contrastar les dades recollides. A la vegada demana acabar amb els judicis paral·lels i respectar la

⁴¹ Agències. (27 de Juliol de 1995). La federación rehabilita a Diane Modahl. El País. Recuperat de http://elpais.com/diario/1995/07/27/deportes/806796010_850215.html

presumpció d'innocència tantes vegades violada pel periodisme en aquests casos (Canyameras, 2016).

Un estudi des del punt de vista televisiu revela altres característiques de les notícies de dopatge. En aquest cas es tracta del Treball de Fi de Màster titulat *El dopaje en el ciclismo. Estudio de noticias en televisión*. L'anàlisi realitzat per Manuel Félix Medina es centra en el ciclisme com en el cas anterior, però en aquest cas es basa en les notícies emeses per Televisión Española i quina valoració en fan del dòping.

L'estudiant de la Universidad Complutense de Madrid conclou que en el seu estudi no ha trobat cap notícia que parli favorablement del dopatge. Alhora, remarca que el tractament de les peces informatives relacionades amb el tema és molt superficial i el llenguatge utilitzat denota una manca de coneixement específica per part dels periodistes. El dopatge, a la vegada, és un esquer molt efectiu per atraure l'atenció de l'espectador. La morbositat que suposa la caiguda en desgràcia de grans estrelles i els judicis paral·lels dels mitjans aconseguixen aquest efecte⁴².

Les conclusions de l'autor mostren com el dopatge és un camp en el que les notícies es relacionen de forma constant. Encara que es tracti d'esports diferents, trames separades o esportistes que no tenen res a veure entre ells, s'acostuma a englobar-los en el mateix camp de coneixement; el dopatge. De la mateixa manera, destaca la presència permanent del sensacionalisme. Aquesta característica la justifica amb la difusió de rumors sense fonaments i la utilització d'adjectius desqualificatius per part dels mitjans (Medina, 2013).

Aquestes dues recerques dutes a terme per estudiants que van analitzar el tractament de les notícies sobre dopatge als mitjans deixen en mala posició al periodisme en aquest sentit. Les informacions parcials, de poc rigor i buscant la morbositat són les protagonistes. Quan es tracta de dòping, aquestes característiques es repeteixen en la majoria de mitjans de comunicació espanyols. A l'estudi de cas l'anàlisi serà de Marca, As, Mundo Deportivo i Sport.

⁴² Medina, M. (2013). El dopaje en el ciclismo. Estudio de noticias en televisión. (Treball de Fi de Màster). Recuperat de <http://eprints.sim.ucm.es/35052/>

2.3. Anàlisi i context de l'informe McLaren

En poques ocasions durant la llarga història del dopatge un sol document ha sacsejat de forma similar l'esport com l'informe McLaren. La publicació el 18 de juliol de 2016 va arribar un mes abans dels darrers Jocs Olímpics. El camí fins a Rio 2016 va ser una contínua batalla de declaracions, apel·lacions, investigacions i sentències. Encara a l'actualitat, l'informe continua en elaboració i tenint conseqüències⁴³.

2.3.1. Antecedents

Abans de la publicació de l'informe definitiu, ja van existir investigacions molt avançades sobre la mateixa qüestió. De fet, el principal antecedent a aquest informe ve de la mà del periodisme. El documental *Dòping – Alt Secret: Com Rússia crea als seus guanyadors* va encendre una espurna que encara no s'ha extingit. El 2 de desembre del 2014 es va emetre a la cadena televisiva alemanya ARD l'obra creada pel periodista berlinès Hajo Seppelt⁴⁴.

La investigació es va basar en el testimoni de Yuliya Stepanova i Vitaly Stepanov, un matrimoni fortament relacionat amb l'esport, concretament l'atletisme i el dopatge. Vitaly és un ex agent de la RUSADA, l'Agència Antidopatge de Rússia. La seva dona, Yuliya, havia estat atleta a l'equip nacional rus, tot i que va ser inhabilitada el 2013 per dopatge (Seppelt, 2014).

El documental recull una sèrie de testimonis i proves sobre un sistema de dopatge altament complex i desenvolupat a Rússia. L'obra inculpa a federacions d'atletisme, agències antidopatge i fins i tot el mateix govern del gegant eurasiàtic. En definitiva, es tracta d'un sistema de dopatge d'estat molt similar al de l'extinta República Democràtica Alemanya (Seppelt, 2014).

Les acusacions al documental són molt variades, des de una cultura del dopatge que va dels entrenadors als atletes, fins a la corrupció més directa on oficials esportius ofereixen menjar i diners als agents antidopatge perquè modifiquin les mostres dels esportistes. En concret, Stepanova assegurava que els doctors esportius russos oferien

⁴³ EFE. (7 d'Abril de 2017). El TAS sanciona de por vida a dos entrenadores del atletismo ruso. Marca. Recuperat de <http://www.marca.com/atletismo/2017/04/07/58e7d32546163f87688b458d.html>

⁴⁴ Seppelt, H. (director). (2014). *Dòping – Alt Secret: Com Rússia crea als seus guanyadors*. [Documental]. França: ARD.

substàncies per millorar el rendiment de forma il·legal a canvi del 5% dels beneficis totals de l'atleta durant l'any en qüestió (Seppelt, 2014).

Les proves presentades pels testimonis i recollides pel documental van ser tan concretes i contundents, que van provocar la reacció dels organismes antidopatge internacionals. L'Agència Mundial Antidopatge va ordenar una investigació en base als descobriments fets al documental. El dia després de la publicació de l'informe comissionat, la WADA va ordenar tancar el laboratori antidopatge de Moscou per una sèrie de violacions constants al codi mundial antidopatge. Entre d'altres, la modificació de controls antidopatge, o el funcionament de trames corruptes per beneficiar el consum il·legal de substàncies⁴⁵.

Per la seva part, l'Associació Internacional de Federacions d'Atletisme (IAAF), encarregada d'organitzar els campionats d'atletisme arreu del món, també va respondre. La IAAF va prohibir a Rússia participar a qualsevol esdeveniment i competició atlètica de forma immediata⁴⁶. Però la mesura més contundent va ser presa per la WADA, que va suspendre a la RUSADA per incompliment de mesures antidopatge⁴⁷. Amb aquest acte, Rússia es quedava sense cap organisme nacional de lluita contra el dopatge.

Però la gota d'oli que s'anava estenent no es va aturar a terres russes. Irònicament, la pròpia IAAF va ser a l'ull de l'huracà arrel de les investigacions derivades de l'emissió del documental. El llavors president de la Federació, Lamine Diack, va ser arrestat a França per haver ocultat positius d'atletes russos a canvi de milionaris suborns per part de les institucions del país. El Comité Olímpic Internacional va suspendre a Diack, que a la vegada va dimitir com a membre d'honor del COI⁴⁸.

⁴⁵ Reuters. (10 de Novembre de 2015). WADA suspends Moscow anti-doping laboratory. Deutsche Welle. Recuperat de <http://www.dw.com/en/wada-suspends-moscow-anti-doping-laboratory/a-18840888>

⁴⁶IAAF. (13 de Novembre de 2015). IAAF Provisionally Suspends Russian Member Federation ARAF. IAAF. Recuperat de <https://www.iaaf.org/news/press-release/iaaf-araf-suspended>

⁴⁷Ingle, S. (18 de Novembre de 2015). Russian Anti-Doping Agency suspended by Wada for non-compliance. The Guardian. Recuperat de <https://www.theguardian.com/sport/2015/nov/18/russian-anti-doping-agency-suspended-wada>

⁴⁸ Ellingworth, J. (26 de Març de 2016). Prosecutors: Former IAAF president Diack under investigation. Sports Illustrated. Recuperat de <https://www.si.com/2015/11/04/ap-ath-iaaf-diack-investigated>

2.3.2. Biografia de Richard McLaren

La persona que dona nom al document central és l'acadèmic Richard McLaren. Es tracta d'un professor a la University of Western Ontario. La seva especialitat és el dret esportiu, una disciplina que l'ha dut a realitzar l'informe que duu el seu nom. De fet, McLaren té una gran experiència en la investigació d'il·legalitats relacionades amb l'esport. Fins i tot, anys abans de la publicació de l'informe, ja va treballar en comissions independents investigant el dopatge a Rússia⁴⁹.

Més enllà de l'àmbit acadèmic, McLaren també ha treballat com a advocat comercial, mediador laboral i és membre de llarga durada al Tribunal Arbitral du Sport (TAS). La seva experiència als Jocs Olímpics és molt àmplia, ja que ah assistit com a membre del TAS als de Sydney, Atenes i Pekín. La seva labor a grans organitzacions i competicions esportives com la National Hockey League (NHL) o l'Associació de Tennistes Professionals (ATP) es va basar en els controls de dòping i les disputes salarials⁵⁰.

El 2007 També va formar part en l'elaboració de l'Informe Mitchell, una investigació profunda sobre la utilització d'esteroides a la Major League Baseball (MLB) que va destapar una profunda xarxa de dopatge als Estats Units. La seva carrera en aquest tipus d'investigacions és molt completa. Per aquest motiu, la WADA va decidir que fos la punta de llança en la investigació del dopatge d'estat rus el desembre de 2014 ⁵¹. Richard McLaren és tota una eminència al Canadà, el seu país natal. L'Ordre de Canadà —la segona condecoració més important del país— que se li va atorgar el 2015 n'és una mostra evident⁵².

2.3.3. Resum i conclusions de l'informe

L'informe McLaren es va separar en dues parts publicades amb una diferència de diversos mesos entre elles. La primera va veure la llum el 18 de Juliol de 2016 amb uns resultats devastadors per l'esport rus. El document va sentenciar: “L'estat rus, a traves

⁴⁹ Young, L. (18 de Juliol de 2016). Russian doping report: Who is Richard McLaren?. Global News. Recuperat de <http://globalnews.ca/news/2831251/russian-doping-report-who-is-richard-mclaren/>

⁵⁰Western Law. (2015). Richard McLaren. Recuperat de http://law.uwo.ca/about_us/our_people/faculty/richard_mclaren.html

⁵¹Canadian Press Staff. (18 de Juliol de 2016). A look at Canadian lawyer and doping investigator Richard McLaren. Metro Toronto. Recuperat de <http://www.metronews.ca/news/canada/2016/07/18/a-look-at-canadian-lawyer-and-doping-investigator-richard-mclaren.html>

⁵²The Governor General of Canada. (2015). Order of Canada Appointments. Recuperat de <http://www.gg.ca/document.aspx?id=16283&lan=eng>

del seu ministre d'esports, i amb l'assistència de la policia secreta (FSB) va organitzar entre finals de 2011 i agost de 2015, almenys, un sistema, que podríem anomenar *Metodología de Desaparición de Positius* per protegir als esportistes sotmesos a dopatge organitzat”⁵³⁵⁴.

El document reflexa el recorregut per diverses instal·lacions on es va dur a terme la manipulació sistemàtica de controls. A la vegada, també explica la visió de diversos testimonis que van confirmar aquest sistema complex de dopatge. Entre ells destaca una figura tant rellevant com Grigory Mikhailovich Rodchekov, director del laboratori antidopatge de Moscou. Ell mateix va detallar els mètodes de dopatge i d'ocultació de positius que es practicaven a l'estat rus⁵⁵.

Alguns esdeveniments esportius plenament afectats per aquest sistema i que queden assenyalats a l'informe són els Jocs Olímpics de Londres 2012, els Jocs Universitaris de Kazan 2013, els Mundials d'Atletisme de Moscou 2013 i sobretot, els Jocs Olímpics d'Hivern a Sochi 2014. Entre totes les competicions, 30 medallistes van manipular les seves mostres⁵⁶.

Una troballa crucial de la investigació va ser el còctel, un combinat dopant ideal per ser molt difícilment detectable:

“Després de que es convertís en el director del laboratori, i per consegüent el responsable de millorar el rendiment esportiu rus mitjançant l'encobriment del dopatge, el Doctor Rodchenkov va desenvolupar un còctel d'esteroides optimitzat per evitar la detecció. Inicialment, aquest còctel consistia de Turinabol Oral, Oxandrolona i Metasterona. Els esteroides eren dissolts en alcohol (Chivas pels homes i Vermut per les dones). La barreja es mantenia a la boca perquè així fos absorbida per la membrana bucal i després escopida. La investigació del Doctor Rodchenkov indicava que, amb la tecnologia disponible

⁵³ Arribas, C. (18 de Juliol de 2016). El informe McLaren confirma el dopaje de Estado en Rusia. El País. Recuperat de http://deportes.elpais.com/deportes/2016/07/18/actualidad/1468845731_853093.html

⁵⁴ McLaren, R. World Anti-Doping Agency. (2016). The Independent Person Report. Recuperat de https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/20160718_ip_report_newfinal.pdf

⁵⁵ Ruiz, R i Schwirtz, M. (12 de Maig de 2016). Russian Insider Says State-Run Doping Fueled Olympic Gold. The New York Times. Recuperat de https://www.nytimes.com/2016/05/13/sports/russia-doping-sochi-olympics-2014.html?_r=0

⁵⁶ Agencia Española de Protección de la Salud en el Deporte. (2016). Principales hallazgos del 2º Informe McLaren sobre el sistema de dopaje en Rusia. Recuperat de <http://blog.aepsad.es/principales-hallazgos-del-2a-informe-mclaren-sobre-el-sistema-de-dopaje-en-rusia/>

al laboratori en aquell moment, el marc de detecció pels esteroides al còctel no excedia de 3 a 5 dies”⁵⁷.

El document finalment destaca una sèrie de troballes clau que resumeixen els resultats de la investigació⁵⁸:

1. El Laboratori de Moscou va dirigir, des de la protecció dels atletes russos, dins un sistema resguardat i dictat per l’estat, descrit a l’informe com a Metodologia de Desaparició de Positius.
2. El Laboratori de Sochi va dirigir una metodologia única d’intercanvi de mostres per permetre als atletes russos dopats competir als Jocs.
3. El Ministeri de l’Esport va dirigir, controlar i supervisar la manipulació de resultats analítics d’atletes o intercanvi de mostres, amb la participació activa del FSB —abans KGB, encarregat de la seguretat nacional—, el CSP —Centre d’Entrenament dels Equips Nacionals Russos— i els laboratoris de Moscou i Sochi.

La segona part de la investigació liderada per Richard McLaren va centrar-se en el període de temps entre Juliol i Novembre de 2016. Finalment, va ser publicada el 9 de Desembre del mateix any donant per tancat l’informe. Aquesta part final va tenir l’objectiu de millorar i confirmar les troballes de la primera part, i identificar els atletes d’estiu, d’hivern i paralímpics que van estar involucrats en l’encobriment i la manipulació del dopatge.

A més, una novetat destacada del segon volum del document va ser el Paquet de Divulgació d’Evidències (EDP). Es tracta d’una base de dades pública que recopila les proves de la investigació:

“ Aquesta web conté totes les evidències no confidencials en que l’equip d’investigació es va basar. Des de fotos fins correus electrònics i des d’informes forenses fins a anàlisis, és una forma transparent i oberta per la comunitat

⁵⁷ McLaren, R. World Anti-Doping Agency. (2016). The Independent Person Report. Recuperat de https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/20160718_ip_report_newfinal.pdf

⁵⁸ McLaren, R. World Anti-Doping Agency. (2016). The Independent Person Report. Recuperat de https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/20160718_ip_report_newfinal.pdf

esportiva, pels seus líders i pel públic general de veure les evidències que suporten i confirmen les troballes”⁵⁹.

La segona part de l’informe McLaren va tenir els següents descobriments clau⁶⁰:

1. Una conspiració institucional va existir entre els atletes d’esports d’estiu i d’hivern que van participar amb agents russos dins el Ministeri de l’Esport i la seva infraestructura, com la RUSADA, el CSP i el Laboratori de Moscou, conjuntament amb el FSB amb els objectius de manipular controls antidopatge. Els atletes no actuaven individualment, sinó dins una estructura organitzada tal com indica el primer informe.
2. Aquest encobriment sistemàtic i centralitzat i la manipulació dels processos de control van evolucionar i es van refinar durant el curs del seu ús als Jocs Olímpics de Londres 2012, Els Jocs Universitaris 2013, Els Mundials d’Atletisme de Moscou 2013, i els Jocs Olímpics d’Hivern a Sochi 2014. L’evolució de la infraestructura també va ser generada en resposta als canvis regulatoris de la WADA i les seves intervencions sorpresa.
3. L’intercanvi de mostres d’orina d’atletes russos confirmats en aquesta segona part no es van aturar amb la clausura dels Jocs d’Hivern. La tècnica utilitzada a Sochi es va convertir en una pràctica mensual periòdica al Laboratori de Moscou en tracte amb els atletes. Tests d’ADN i sal més profunds confirmen la tècnica, mentre d’altres confiaven en el DPM (Metodologia de Desaparició de Positius).
4. Les troballes de la primera part de l’informe continuen sense canvis. El test forense, basat en fets immutables és conclouent. L’evidència no depèn d’un testimoni verbal per crear una conclusió. Més aviat, es basa en evidències físiques i així es crea una conclusió dels resultats. Els resultats dels anàlisis de laboratori i forenses que es va iniciar per la investigació estableixen que la conspiració va ser perpetrada entre 2011 i 2015.

Les xifres de l’informe són igualment devastadores. Més de 1000 atletes russos que competien en esdeveniments d’estiu, d’hivern i paralímpics es van beneficiar d’aquesta trama. Entre ells medallistes a Londres 2012, Sochi 2014 o campions del món

⁵⁹ The IP Evidence Disclosure Package. (2016). Introduction to the EDP. Recuperat de <https://www.ipevidencedisclosurepackage.net/>

⁶⁰ McLaren, R. World Anti-Doping Agency. (2016). The Independent Person 2nd Report. Recuperat de https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/mclaren_report_part_ii_2.pdf

d'atletisme (McLaren, 2016). Amb una publicació tan greu per l'esport rus era d'esperar una resposta contundent, tant per pròpia banda russa com per la internacional.

2.3.4. Conseqüències de l'informe

2.3.4.1. Reacció dels organismes i institucions internacionals

El moment en el que es publica la primera part de l'informe McLaren és crucial. Menys d'un mes abans de l'inici dels Jocs Olímpics de Rio de Janeiro, una data que marcarà les decisions dels organismes esportius. La clau és si cal expulsar a Rússia de les Olimpíades, tan sols inhabilitar a aquells atletes clarament assenyalats per l'escàndol de dopatge o deixar-ho tot en mans de les federacions i delegacions esportives nacionals.

La WADA és l'agència més combativa amb l'esport rus. Immediatament després de la publicació de l'informe, demanen al COI la suspensió de tota la delegació russa. Tant atletes de disciplines que no estan marcades pel document com aquelles més esquitxades han de ser prohibides dels Jocs. El COI va desestimar la recomanació de la WADA, fet que va generar certa tensió entre ambdues institucions.

El president d'aquesta última, Craig Reedie, va afirmar "Estem decebuts perquè el COI no ha seguit les recomanacions de la WADA, que estaven basades en les troballes de l'informe McLaren"⁶¹. En canvi, el COI va decidir excloure a Yuliya Stepanova, una figura clau per destapar tota la conspiració del dopatge rus. La WADA, una vegada més no va trobar adequada la decisió del COI "estem molt preocupats pel missatge que envia als informants en un futur"⁶².

Finalment, de cara als Jocs Olímpics el COI va decidir aplicar un criteri per deixar participar als atletes russos. Aquests havien de passar per una sèrie de proves per poder competir. Entre elles, controls antidopatge determinats per la Federació Internacional i

⁶¹ World Anti-Doping Agency. (2016). WADA acknowledges IOC decision on Russia, stands by Agency's Executive Committee recommendations. Recuperat de <https://www.wada-ama.org/en/media/news/2016-07/wada-acknowledges-ioc-decision-on-russia-stands-by-agencys-executive-committee>

⁶² World Anti-Doping Agency. (2016). WADA acknowledges IOC decision on Russia, stands by Agency's Executive Committee recommendations. Recuperat de <https://www.wada-ama.org/en/media/news/2016-07/wada-acknowledges-ioc-decision-on-russia-stands-by-agencys-executive-committee>

deixar sense validesa als nacionals. Alhora, no aparèixer a la base de dades del Paquet de Divulgació d'Evidències⁶³.

Aquesta selecció es va traduir en la prohibició de 118 dels 389 atletes russos de participar a Rio 2016⁶⁴. Malgrat el resultat força positiu tenint en compte la gravetat de les acusacions de McLaren, algunes disciplines esportives van quedar sense representació russa. És el cas de l'equip d'halterofília, que va ser completament prohibit de participar als Jocs⁶⁵. També la delegació paralímpica va ser totalment expulsada de qualsevol participació⁶⁶.

2.3.4.2. Reacció dels organismes i institucions russes

Les acusacions van arribar a totes les esferes institucionals de Rússia. Tant des dels nivells més relacionats amb els resultats del dopatge com els esportistes i entrenadors fins el propi govern del país, van ser acusats de formar part de la trama. El dopatge d'estat va assenyalar a laboratoris, ministeris, policia secreta i organismes antidopatge com la pròpia RUSADA.

El ministre d'Esports, Turisme i Joventut rus Vitaly Mutko va anunciar que Rússia demandaria als redactors de l'informe. El propi ministre va assegurar “Hem estudiat l'informe i hem arribat a la conclusió de que es fals. La seva fonamentació jurídica no resisteix cap crítica. Acudirem a tribunals civils. Aquells que l'hagin redactat seran processats per via penal”⁶⁷.

Alhora, va existir una gran mobilització de figures destacades russes. Tant aquelles més relacionades amb l'esport com d'altres àmbits van sortir en favor de l'esport rus i contra les acusacions de la WADA. El president rus Vladimir Putin va assenyalar intencions

⁶³Furlong, C. (24 de Juliol de 2016). Decision Of The Ioc Executive Board Concerning The Participation Of Russian Athletes In The Olympic Games Rio 2016. COI. Recuperat de <https://www.olympic.org/news/decision-of-the-ioc-executive-board-concerning-the-participation-of-russian-athletes-in-the-olympic-games-rio-2016>

⁶⁴ Macguire, E. (5 d'Agost de 2016). 271 Russian athletes cleared for Rio Games. CNN. Recuperat de <http://edition.cnn.com/2016/08/04/sport/russia-ioc-bach-olympics-rio-2016/>

⁶⁵ Associated Press. (29 de Juliol de 2016). Russian weightlifters banned from Rio Olympics for doping. NBC. Recuperat de <http://www.nbcolympics.com/news/russian-weightlifters-banned-rio-olympics-doping>

⁶⁶ Redacció. (8 d'Agost de 2016). Rio Paralympics 2016: Russian athletes banned after doping scandal. BBC. Recuperat de <http://www.bbc.com/sport/disability-sport/37002582>

⁶⁷ Redacció. (29 d'Agost de 2016). Rusia demandará por la vía penal a los redactores del Informe McLaren de la Agencia Antidopaje. ConfiLegal. Recuperat de <https://confilegal.com/20160829-rusia-demandara-la-via-penal-los-redactores-del-informe-mclaren-la-agencia-antidopaje/>

polítiques més enllà de l'esport: "És estrany assenyalar només a esportistes russos per dopatge. Perquè miri que passa a altres països. Els esportistes fan servir esteroides i donen positiu a les proves de dopatge tota l'estona. Però ningú queda suspès. Jo relaciono tot això amb la política"⁶⁸.

Però a la vegada i de forma contradictòria van existir una sèrie de dimissions i cessaments arrel de la publicació. Va ser el cas del viceministre d'Esport Yuri Nagornykh, la Consellera Antidopatge del ministeri Natalia Zhelanova i la vicedirectora del Centre d'Entrenament dels Equips Nacionals Russos Irina Rodionova. Aquestes van ser les principals figures assenyalades per les pròpies institucions russes i la resposta primera davant la acusació de McLaren⁶⁹.

⁶⁸ Redacció. (18 de Juliol de 2016). Putin denuncia la politización del deporte en respuesta al informe McLaren. Euronews. Recuperat de <http://es.euronews.com/2016/07/18/putin-denuncia-la-politizacion-del-deporte-en-respuesta-al-informe-mclaren>

⁶⁹ Chief Sports Reporter. (21 de Novembre de 2016). Russia must admit doping programme. The Times. Recuperat de <https://www.thetimes.co.uk/article/russia-must-admit-doping-programme-g3nnld76h>

3. Metodologia

3.1. Justificació de l'elecció dels mitjans estudiats

La investigació sobre el tractament que la premsa espanyola esportiva ha donat a l'informe McLaren es basarà en quatre diaris: As, Marca, Mundo Deportivo i Sport. La temàtica esportiva dels mitjans esmentats és la més propera al tema estudiat, ja que es basa en el món de l'esport i el dopatge. D'altra banda, la delimitació de la recerca en aquestes capçaleres esportives es justifica perquè son els quatre diaris esportius amb major difusió de l'estat⁷⁰.

Segons la Oficina de Justificació de la Difusió —encarregada d'auditar i controlar la difusió i tirada d'exemplars de premsa escrita a Espanya—les publicacions analitzades van tenir una tirada de més de mig milió d'exemplars impresos. D'aquests, es van vendre 364.000 diaris durant tot l'any 2016 (Introl, 2016) —en el que va esclatar el cas estudiat de l'informe McLaren—.

Més concretament, cada publicació va obtenir les següents xifres:

1.2- INFORMACIÓN DEPORTIVA	TIPO DIFUSION Circulation Rank	PERIODICIDAD Issue Frequency	PROMEDIO TIRADA Average Printed Copies	PROMEDIO DIFUSION Net Circulation Average
1.2.00.-DIARIOS DE INFORMACIÓN DEPORTIVA				
AS	Pago	Diaria	177.118	125.956
MARCA	Pago	Diaria	206.259	138.983
MUNDO DEPORTIVO	Pago	Diaria	79.603	53.433
SPORT	Pago	Diaria	78.078	48.235

Exemplars distribuïts i venuts entre Gener i Desembre del 2016. Font: OJD

3.2. Mètode d'investigació

Per aconseguir el màxim rigor i profunditat en l'anàlisi del tractament mediàtic de l'informe McLaren, la metodologia de la recerca es dividirà en dues vessants diferenciades. Una de quantitativa, on s'estudiaran les xifres i les estadístiques numèriques, i l'altra qualitativa, on es valoraran les possibles parcialitats dels textos publicats.

Els anàlisis de la part quantitativa es faran a partir de taules aplicades sobre cada dia analitzat a la recerca. D'aquesta forma per cada jornada es recopilaran dades que més endavant serviran per establir una tendència en relació a l'aparició de l'informe

⁷⁰ Información y Control de Publicaciones. (2016). Medios controlados. Recuperat de <http://www.introl.es/medios-controlados/>

McLaren a les publicacions escollides. Així es podrà saber quina importància l'hi han donat els diaris a aquesta notícia, si ha tingut suficient rellevància com per posar-la en portada, i com s'ha seguit, a més de si ha estat de forma més informativa o opinativa.

19/7/2016	Portada	Pàgines dedicades	Fotografies	Infografies	Textos informatius	Textos interpretatius	Textos opinatius	Reportatges	Entrevistes	Perfil	Editorial	Experts	Valoració	Judicis de valor
Diari AS	Si	2	5	1	3	1	2	0	0	0	No	No	Negativa	"Fenomenal escándalo" "Padrida situación en el deporte ruso" "Hay que ser muy ingenuo para creer que en Rusia un atleta de élite vaya por libre" "Hay que ser muy inocente" "Este asunto trae mucha retranca"
Marca	Si	2	3	0	2	2	0	0	0	0	No	Si	No	"Hay especialidades [...] que no admiten dudas, pero otras están limpias" "Lo más increíble" "Becherno"
Mundo Deportivo	Si	2	3	1	3	1	0	0	0	0	No	No	No	"Rusia contra las cuerdas" "Putin dispara contra la USADA" "
Sport	No	1	1	0	0	1	0	0	0	0	No	No	No	"Rusia sin escapatoria" "El CIO será implacable" "Uno de los mayores escándalos de dopaje jamás vistos"

Exemple de taula utilitzada per la recerca. Elaboració pròpia.

La segona part de l'anàlisi del tractament mediàtic estarà molt més enfocada al punt de vista del periodista i el mitjà en relació a la notícia. Per tant, la descripció de com es parla del tema hi serà present. A més, serà destacada la recerca de judicis de valor per part dels mitjans, i les línies editorials respecte a la publicació i les repercussions de l'informe. Aquesta vessant qualitativa acabarà de donar sentit a l'anàlisi global que finalment confirmarà o desmentirà la tesi defensada al treball.

3.3. Hipòtesi

Aquest treball de recerca gira entorn al tractament mediàtic de la premsa esportiva espanyola a l'informe McLaren. La primera clau de l'anàlisi és si va existir una parcialitat determinada alhora de parlar de l'esport rus —incloent institucions com els ministeris, organismes com la RUSADA i els propis esportistes i entrenadors—. La segona es basa en la precipitació a l'hora d'informar, i la possible manca de rigor per tal d'aconseguir sensacionalisme i morbositat.

Per tant, les dues hipòtesis són:

1-La premsa esportiva espanyola va ser parcial en el tractament de l'informe McLaren. Va atacar durament a l'esport rus pel fet de ser estranger i es van incórrer a judicis de valor per tractar el suposat dopatge d'estat.

2-El tractament de les informacions relacionades amb les conclusions de l'informe van cercar el sensacionalisme i la morbositat enlloc de que hi prevalgués la mera descripció dels fets.

4. Estudi de cas

4.1. Tractament mediàtic de l'informe McLaren a la setmana de la primera publicació (19 de Juliol de 2016 – 25 de Juliol de 2016)

4.1.1. 19 de Juliol de 2016

As

El diari esportiu As posa en portada la publicació de l'informe McLaren. Tot i que no ocupa un gran espai a la primera plana, té una posició privilegiada a la part superior de la mateixa. El mitjà destaca que la WADA vol denegar la participació de Rússia als Jocs Olímpics. A més, recorre a l'expressió “dopatge d'estat” per referir-se a la descoberta de McLaren.

En total s'hi dediquen 2 pàgines senceres a la notícia, a la secció másdeporte. És el mitjà que inclou més fotografies relacionades amb el tema. Banderes olímpiques i russes, el mateix Richard McLaren o els recipients de les substàncies destinades al dopatge dels atletes en són alguns exemples. També s'incorpora una infografia per informar sobre el nombre de positius desapareguts per esport que ha destapat l'informe.

La majoria de textos i peces que aquesta edició dedica al cas són informatives, però també és l'únic diari que incorpora un article d'opinió i una valoració directe de la notícia. Les notícies tracten principalment com funcionava el sistema de dopatge segons descriu l'informe, així com el debat que s'obria en quant l'admissió o prohibició de Rússia als Jocs Olímpics.

As afegeix una notícia interpretativa sobre el doctor Grigory Rodchenkov i la seva suposada fugida de Rússia per possibles represàlies. En aquesta peça s'acusa indirectament al govern rus d'estar darrere de les morts del president i el director executiu de la RUSADA. Alhora es titlla d'“exili” el viatge de Rodchenkov a Estats Units, donant per fet que la seva vida corria perill pel fet de seguir vivint en territori rus.

Però el fragment més destacat i contundent del diari en relació a l'informe McLaren és un article d'opinió de Juan Mora. El sotsdirector de la capçalera apunta al conjunt de l'esport rus com a sospitós de dopatge. Afirmar que “Hay que ser muy ingenuo para creer que en Rusia un atleta de élite vaya por libre”. I també apunta a altres

esdeveniments sense relació directe amb la recerca de l'informe com el Mundial de futbol el 2018.

L'altre apartat d'opinió explícita és a la contraportada. La secció “A la última” valora com si pugen o baixen en popularitat certs esportistes o casos relacionats amb l'esport. S'engloba a Rússia com a part dels que baixen, assenyalant l'escàndol de dopatge que s'ha publicat hores abans mundialment.

Marca

Marca incorpora la notícia a la portada amb el títol de “Dopaje de estado”. A més, ho lliga amb la possible expulsió de Rússia als Jocs Olímpics tot i que és un apunt secundari. La publicació dedica 2 pàgines senceres a la publicació de l'informe McLaren i el sistema de dopatge denunciat. A més, les dues fotografies principals de les pàgines son molt similars a les d'As. Hi apareixen Richard McLaren i les banderes olímpiques i russes.

Dels quatre textos dedicats al tema, dos són purament informatius i dos contenen elements interpretatius. Marca presenta la notícia amb 6 preguntes a les quals dona resposta el propi diari. Aquí hi afegeix valoracions com considerar “bochorno” obtenir només 3 ors als Jocs d'Hivern de Vancouver, fet que segons la capçalera va dur a iniciar el dopatge d'estat per tornar a ser l'equip punter a les disciplines olímpiques hivernals.

A més, distingeix entre esports bruts i nets; aquells que estan assenyalats per l'escàndol de dopatge i aquells que no. D'altra banda, no incorpora cap text purament d'opinió o una valoració explícita del punt de vista de Marca respecte al cas. És l'únic diari que dona veu a un expert per opinar sobre el tema. El director de l'AEPSAD Enrique Gómez Bastida, explica al mitjà que considera necessari expulsar la delegació russa de Rio 2016.

Mundo Deportivo

La portada de Mundo Deportivo també incorpora la notícia. “Dopaje de estado en Rusia: peligra Rio”. Amb aquest títol es sintetitza la informació que conté el diari. En les dues pàgines dedicades al cas, 3 textos són informatius i un interpretatiu. Les fotografies dedicades mostren la delegació russa a Sochi 2014 i el president del COI Thomas Bach.

La infografia sobre nombre de positius encoberts per esports va acompanyada d'una imatge d'una xeringa amb una dosi preparada per ser subministrada. Les dues pàgines destinades a cobrir la notícia estan titulades amb una font gran “Rusia contra las cuerdas”. A més, afegeixen en un altre títol “Putin dispara contra la USADA”, sent l'únic diari que dedica un text exclusivament a la reacció del President rus. A més, afegeix una peça dedicada a recórrer les competicions esquitxades pel sistema de dopatge.

MUNDO DEPORTIVO | 10 de julio de 2016

POLIDEPORTIVO

23

Se asegura que Rusia practicó un intercambio de muestras para proteger a sus dopados

Todo, bajo la supervisión del Ministerio de Deportes y el Servicio de Seguridad Federal

A LAS CUERDAS

Los positivos rusos encubiertos por deportes

Atletismo	139
Halterofilia	117
Deportes no olímpicos	37
Deportes paralímpicos	35
Lucha	28
Piragüismo	27
Ciclismo	26
Patinaje	24
Natación	18
Hockey sobre hielo	14
Esquí	13
Fútbol	11
Remo	11
Biatlón	10
Bobsleigh	8
Judo	8
Voleibol	8
Bowen	7
Balonmano	7
Taekwondo	6
Esgrima	4
Triatlón	4
Pentatlón moderno	3
Tiro	3
Voley playa	2
Curling	2
Baloncesto	1
Vela	1
Snowboard	1
Tenis de mesa	1
Waterpolo	1

Sochi 2014, la punta del iceberg

Sin duda, el gran evento señalado en el 'informe McLaren' como punto culminante de las prácticas rusas son los Juegos de Sochi 2014 en los que el país anfitrión se propuso a toda costa liderar la tabla de medallas. Y lo consiguió. Rusia logró el mejor resultado de su historia en la competición y recuperó el timón del medallero de una edición olímpica blanca, algo que no lograba desde un lejano 1994.

Nunca, ni con la URSS ni después, había logrado el equipo ruso unas cifras similares a las obtenidas en 2014: 13 oros, 11 platas y 9 bronce para un total de 33 medallas.

McLaren resalta en su informe que al menos 15 de los deportistas rusos que se subieron al podio en Sochi se podrían haber visto favorecidos por las prácticas ilegales promovidas en su país. Pese a ello, no se han filtrado los nombres de los posibles deportistas implicados.

Otro gran evento celebrado en Rusia, el Mundial de Atletismo de Moscú 2013, también es señalado directamente en el informe

Denuncia intereses geopolíticos tras el informe Putin dispara contra la USADA

El presidente ruso, Vladimir Putin, denunció ayer, tras la publicación del informe McLaren, la politización del deporte y alertó sobre el retorno a la época de los boicots de los Juegos Olímpicos (Moscú 80 y Los Ángeles 84).

“El movimiento olímpico, que juega un gran papel unificador para la humanidad, se encuentra de nuevo al borde de la división”, dijo Putin en un comunicado emitido por el Kremlin.

“En Moscú 1980 y Los Ángeles 1984 el movimiento olímpico se topó con una grave crisis y acabó dividido. Más tarde algunos políticos de ambos bandos admitieron que aquello fue un error. Ahora, vivimos una revisión de esa injerencia de los políticos en el deporte. Si la forma de esa in-

peje bajo el control de la agencia antidoping británica y los laboratorios extranjeros”, recordó.

Además, criticó a la Agencia Estadounidense Antidopaje (USADA) por pedir la exclusión de Rusia de los Juegos de Río de Janeiro dos días antes de la publicación del informe en Toronto. “¿Qué hay detrás de tanta prisa? ¿El intento de crear una atmósfera informativa, ejercer presiones? Da la impresión de que los expertos de la USADA tuvieron como mínimo acceso a dicho informe confidencial y puede ser que incluso le dieron el tono y le aportaron contenido”, denunció el presidente del gobierno ruso.

de distintas disciplinas fueron ocultados por las autoridades rusas en los últimos años.

Conclusiones contundentes

Así, basándose en la afirmación de Rodchenkov, McLaren deja en

ferencia al intercambio de muestras de diversos atletas.

La tercera conclusión establece que “el Ministro de Deportes dirigió, controló y supervisó la manipulación de los resultados analíticos de los atletas, así como el

Mundo Deportivo utiliza una xeringa por simbolizar l'abast del dopatge rus.

Sport

Malgrat que l'informe McLaren va sacsejar l'esport mundial, Sport incorpora cap menció a la notícia. A més, tan sols dedica una sola pàgina de l'edició a tractar el cas. Amb el títol “Rusia, sin escapatoria”, la noticia tracta sobre la conspiració russa en favor

del dopatge d'estat. Al text s'assegura que es tracta d'un dels escàndols de dopatge més importants mai vistos.

També explica les reaccions d'organismes internacionals, del president Putin i sobretot de la possible prohibició de Rússia als Jocs Olímpics. Sport és el diari que menys dedica a l'informe en el seu primer dia de tractament.

4.1.2. 20 de Juliol de 2016

As

El tema torna a aparèixer en portada en relació amb la decisió del COI d'aplaçar l'acceptació o prohibició de Rússia als Jocs. Hi tornen a dedicar dues pàgines amb quatre fotografies. Aquestes mostren alguns atletes russos, la bandera del país o el ministre d'esports rus, Vitaly Mutkó. La gran novetat és la incorporació d'una entrevista a Juan Antonio Samaranch, fill del que fos president del COI.

En aquesta entrevista, l'integrant del COI defensa la presumpció d'innocència russa. Es tracta de l'única peça que no va en la direcció de culpar a tots els atletes de l'escàndol de dopatge. Al recórrer a un expert es dona una major visió del cas. A més de dues notícies sobre la resolució del COI i Mutkó, As afegeix una peça interpretativa de Santi Seguro. Aquest parla sobre l'escalada de tensió entre Estats Units i Rússia amb el títol "Guerra fría, dopaje caliente".

Es torna a afegir un article d'opinió de Juan Mora on ataca la indecisió del COI per no expulsar encara a Rússia dels Jocs. A més, fa un exercici comparatiu caient en un cert victimisme quan afirma "Si se tratara de otro país, el nuestro por ejemplo, que hubiera cometido semejantes tropelías estaría ya fuera de los Juegos". A més, una altra vegada es col·loca a Rússia a la secció "Bajan

JUAN MORA	La exclusión de Rusia es alta política	
 "...MÁS QUE LA DECISIÓN A TOMAR, LA SALIDA QUE SE PUEDA ENCONTRAR AL CONFLICTO"	♠ Nadie duda de las terribles acusaciones que ponen al deporte ruso en el ojo del huracán. Qué sanción se le aplicará es el debate. Merecedoras, sin duda, de su exclusión de los Juegos, pues realizó un dopaje de Estado encaminado principalmente a falsear los resultados de los Juegos de Invierno celebrados en Sochi hace dos años, en los que Rusia encabezó el medallero con 33 medallas por 28 de Estados Unidos. Pero no estamos hablando de un país cualquiera. Si se tratara de otro, el nuestro por ejemplo, que hubiera cometido semejantes tropelías estaría ya fuera de los Juegos. Con los grandes siempre cuesta más tomar decisiones. Lo vimos recientemente en el Tour. Froome, el líder, recibió un trato de excepción tras su caída.	♠ Expulsar a Rusia de los Juegos no es cuestión menor. Es alta política por las consecuencias que acarrearía. Se reabrirla la época de los boicots, está el Mundial de fútbol dentro de dos años, quién sabe si el inicio de otra guerra fría... Hay que pensarse mucho, más que la decisión a tomar, la salida que se pueda encontrar al conflicto. Y esto habría que negociarlo directamente con la propia Rusia, quien ya está puesta al pie de los caballos. El Comité Olímpico Internacional va a decidir el sábado qué va a pasar con Rusia. Sólo faltarán trece días para la inauguración de los Juegos. ¿Puede un país presentarse en condiciones a los Juegos con tan escaso margen? Acreditaciones, visados, viajes, alojamientos...

Els articles d'opinió de Juan Mora són una constant en els dies posteriors a l'informe. Els atacs a l'esport rus i el qüestionament constant a què hagués passat si Espanya estigues en la posició de Rússia són el tema recurrent.

Marca

No apareix cap referència a l'informe McLaren en portada. Tan sols es dediquen dues pàgines en tota la edició per tractar el tema. Les dues fotografies sobre el cas són del president de la WADA Craig Reddie i un conjunt d'atletes russos sota sospita i que no se sap si participaran als Jocs. Un dels elements més destacats al diari és la infografia dedicada a explicar com era el sistema de dopatge a Moscou.

Marca inclou un article d'opinió firmat pel sotsdirector de la capçalera, Gerardo Riquelme. Aquest ataca durament a la WADA per advertir de les seves investigacions abans de que les fessin i així donar temps, segons Riquelme, a destruir proves. A més, valora també la manca de decisió del COI amb reflexions com "Hay veces que se echa de menos algo más de valentía".

El diari també parla sobre els mitjans de comunicació russos i com han iniciat una campanya contra els organismes internacionals. "La prensa rusa enciende la maquinaria de la propaganda" és com explica Marca la resposta del país a les acusacions de dopatge. Finalment, s'incorpora una notícia dedicada a la pròrroga del COI respecte a fer fora o no a Rússia de Rio 2016.

Mundo Deportivo

A Mundo Deportivo tampoc apareix el tema en portada. A les dues pàgines dedicades a l'informe, totes les peces són informatives. S'incorpora una notícia basada en les declaracions del President del Consell Superior d'Esports, Miguel Cardenal. Parla sobre les preocupacions que genera a l'esport internacional una trama tan complexa com la russa. A banda, hi ha tres fotografies en les que apareixen les anelles olímpiques, el propi Cardenal i l'equip paralímpic espanyol. És l'únic mitjà que fa referència a aquesta disciplina.

Sport

Tan sols una pàgina del diari Sport es dedica al tema. No hi apareix en portada i les dues notícies referents tracten sobre com el COI ha posposat la seva decisió i les declaracions de la saltadora amb perxa Yelena Isinbayeva. Una gran fotografia del viceministre d'esports rus, Yuri Nagornji, encapçala la plana.

4.1.3. 21 de Juliol de 2016

As

La portada incorpora la notícia de la presentació de l'equip rus, malgrat que encara no se sap si té permís per participar als Jocs Olímpics. Es dedica una pàgina a tractar el tema, amb declaracions de Putin al respecte incloses. S'afegeix una fotografia de la delegació russa a Londres 2012, amb l'interrogant al peu de foto “¿Se repetirá la imagen?”

A la secció de ciclisme torna a aparèixer el tema. Aprofitant la victòria a l'etapa del Tour del ciclista rus Yuri Zakarin, s'afegeixen les seves declaracions. “No todos los rusos están manchados” encapçala la pàgina destinada al ciclisme.

Marca

Marca no mostra en portada cap novetat respecte al cas. Incorpora les declaracions de Zakarin tal com fa As, en la secció de ciclisme. D'altra banda, dedica una pàgina a la presentació de l'equip rus amb el títol “Rusia va a lo suyo”, fent referència a la indiferència de l'esport del país respecte a l'escàndol viscut. A més, s'incorpora una imatge del Comitè Olímpic Rus.

Mundo Deportivo

Tan sols una columna i un breu apunt és el que es dedica al dopatge rus. Els dos positius en halterofília es situen a l'apartat poliesportiu. No apareix cap referència en portada, i la columna dedicada explica la presentació de l'equip rus i com han decidit descartar el boicot als Jocs. S'incorpora una fotografia del portaveu del govern rus Dmitri Peskov.

Sport

És l'únic mitjà que no fa absolutament cap referència a l'informe McLaren. Només una pàgina parla de dopatge en referència a Ben Johnson, un dels atletes més exitosos i a la vegada enfonsats pels escàndols de dopatge.

JUEVES 21 JULIO 2016 | **SPORT VERANO** | 27

OPEN CAMP

LEYENDAS DEL DEPORTE 19

Johnson
BEN

Fiasco. Esa es la palabra que mejor define su vida. **No se puede perdonar a un mentiroso** porque el mentiroso trata de engañar. Y su carrera deportiva fue una mentira.

'Big' Ben i boom!

CARLOS R. SALINDO
Barcelona
@cpalindo

Un historial se resume en solo dos palabras: total mentir. Empezamos por la primera: colossal, porque revolucionó la prueba reina de la velocidad, los 100 metros hasta situarla en una dimensión desconocida, y mentir porque todo lo que hizo, fue gracias al dopaje. **'Big Ben'**, un gigante, un coloso de las pistas, tuvo un tiempo de fama y fama que no dudó en vender su alma al diablo. El canadiense (de origen jamaicano) no fue el primer caso de dopaje en el deporte pero sí el más sonado. Con él empezó todo.

Johnson, un personaje de pocas luces, tartamudo, e indolente, fue devorado por una cohorte de aprovechados: «¿Entonces, ya saben, entrenadores, médicos, masajistas... que lo quemaron vivo. Ni antes fue tan bueno, ni después tan malo...». Si bien se 24 de septiembre de 1988, estado olímpico de Seúl, Los Juegos se preparaban a vivir su momento de mayor gloria. Esa día se respiraba el ambiente de las grandes cosas. Se escuchaban el ambiente el espíritu.

Ben Johnson vendió su alma al diablo. Fue el mayor farsante de la historia del deporte

dio de algo importante: Ben Johnson venció al legendario Carl Lewis con unos estratosféricos 9.79, récord mundial de la época. Esa final pasó a la historia como la mejor carrera de todos los tiempos, pero también como la más escandalosa y sucia.

Carl Lewis, héroe de los Juegos de Los Ángeles 1984 por sus cuatro medallas de oro (100, 200, 400 metros y longitud), salió como un rayo por la calle tres pero Johnson partió como un tigre hambriento por la seis. A partir de la segunda mitad, el canadiense aceleró su zancada y ya nadie pudo detener al msi. 9.79, cuatro centésimos menos que su propia marca mundial.

Benjamin Sinclair "Ben" Johnson cruzó por línea de meta con el brazo derecho levantado. El estadio enloqueció y esos 10 segundos mágicos se prolongaron en un atonador rugido, que aún resuena en la memoria de quienes lo vivimos.

Sin embargo, apenas 48 después del éxito, Seúl y el mundo entero despertó con la noticia de que el nuevo rey de los 100 metros había dado positivo en el control antidopaje por una sustancia anabizante denominada estanozolol. La conmoción fue tremenda y de alcance mundial. Johnson confesó que se había dopado para vencer y que llevaba varios años haciéndolo.

Fue despojado de su título olímpico, que volvió a manos de Lewis y perdió el récord mundial establecido. Johnson pasó del olimpo al infierno tan rápido como había corrido por la pista coreana. Fue suspendido por dos años y volvió a correr, pero no aprendió. En 1993, el canadiense volvió a ser cazado y sancionado por vida.

La IAAF lo sancionó de por vida y le borró el historial. Por dicho organismo, Ben Johnson nunca ganó nada, y la mejor marca de los palmarés es 10.44 en 100 metros, registro que nunca lo hubiese alcanzado a nadie.

Entrenó a Maradona, al hijo de Ghaddafi...

En 1997 fue el entrenador personal de Diego Maradona, y dos años después dirigió a Al-Saadi Ghaddafi, hijo del dictador libio, que lo contrató como preparador físico porque quería jugar al fútbol en Italia. Ghaddafi llegó a jugar en el Perú, de la serie A, pero fue despedido por dar positivo en un control por consumo de marihuana. Johnson corrió contra caballos, anunció bebidas energéticas y fue entrenador en la Universidad de York, en Toronto (Canadá).

BIOGRAFÍA

Nació en Falmouth (Jamaica) y emigró a los 14 años con su madre y seis hermanos a Canadá. Escribió un libro autobiográfico "Seoul to Seoul", donde describe las razones de su persecución (racismo, negridad, errores en los controles, conspiración de Carl Lewis...).

PALMARÉS

Genó dos bronce en los Juegos de Los Ángeles 1984 (100 y 4 x 100 m). Batió dos veces el récord del mundo de los 100 m, en el Campeonato del Mundo de 1987 y en la final olímpica de 1988 pero perdió el oro y los dos récords por dopaje. Además batió el récord mundial de los 50 en 1987 (5.55) y el récord mundial de los 60 tres veces: 6.50 en 1986, 6.44 y 6.41 en 1987.

Tot i que Sport no tracta explícitament cap notícia referent al dopatge rus, incorpora la biografia i crítica a Ben Johnson, un dels casos de dopatge més destacats en la història de l'esport.

4.1.4. 22 de Juliol de 2016

As

En portada apareix el titular “Los atletas rusos no estarán en Rio” acompanyat d’una petita fotografia de Putin i altres esportistes russos. Hi dediquen 2 pàgines senceres al tema amb quatre textos informatius en total. Les tres fotografies de les planes interiors mostren a l’atleta Daria Klishina, el president de la IAAF, Sebastian Coe, i al president del Comité Olímpic Espanyol, Alejandro Blanco.

A aquest darrer se’l convida com a expert del tema i s’incorpora una entrevista en la que obre les portes a una possible admissió dels atletes russos nets als Jocs Olímpics. Novament es torna a afegir l’article d’opinió de Juan Mora en el que demana “Tolerancia cero” amb els atletes russos i afirma que tenen una credibilitat zero. Igualment, es repeteix Rússia a la secció “Bajan” com a nota negativa de la jornada.

Marca

Sense cap referència en portada i només amb una pàgina dedicada al tema. Marca titula contundentment “El TAS les para los pies” referint-se a l’esport rus. Només un text està dedicat en aquestà edició per informar de la suspensió dels atletes russos a Rio 2016. La fotografia del Secretari General del Tas, Matthieu Reeb, encapçala la plana. També afegeixen la imatge de l’atleta Klishina.

La novetat és la incorporació a la secció de notes del diari. Els atletes russos apareixen amb un 0 (la puntuació més baixa) després d’estar presumptament involucrats al dopatge d’estat.

Las notas			
3	Chris Froome El líder del Tour firmó una exhibición en la cronoescalada ganando la etapa.	2	Las 'Guerreras' La selección femenina de balonmano venció a Francia 21-17 en Noruega.
1	Arturo Mina Marcó el gol del empate de At. Nacional en la ida de la final de la Copa Libertadores.	0	Atletas rusos El TAS ha dejado sin Juegos a los atletas rusos por los escándalos de dopaje de Estado.

Les valoracions negatives a l’esport rus són un recurs molt utilitzat a les seccions dels diaris dedicades. En aquest cas, Marca assenyala directament als atletes russos atorgant-los la puntuació més baixa.

Mundo Deportivo

Per la seva banda, Mundo Deportivo dona protagonisme destacat a l'atletisme rus en primera plana. Una imatge d'una atleta caient ocupa tota la franja superior del diari que titula "Los atletas rusos, fuera de los JJOO". Hi destina dues pàgines omplertes per dos textos informatius. Les fotografies d'Isinbayeva i Bolt coronen les planes dedicades al tema.

El més destacat és el contundent títol que obre la secció "No hay perdón" amb una font molt alta i en negreta. Dona sensació que es tracta tant de la decisió del TAS com de la opinió del diari sobre el tema.

Sport

Tan sols una sola pagina està dedicada al dopatge rus. "Rusia, defenestrada" titula l'única plana relacionada amb el tema. Es tracta d'una notícia interpretativa, amb continues reflexions de l'autor, David Rubio. "El vergonzante escándalo de dopaje ruso" o "Pagarán justos por pecadores" en són alguns exemples dels judicis de valor incorporats a la peça. La imatge en mida gran d'Isinbayeva ocupa la part central de la pàgina. A més, Sport incorpora al ministre d'esports rus, Vitaly Mutkó, a la secció "Bajan", com a nota negativa del dia.

4.1.5. 23 de Juliol de 2016

As

La portada informa sobre 45 nous positius trobats pel COI. Però per primera vegada no es fa referència directa a Rússia. Una única pàgina es dedica al tema, centrant-se en la notícia incorporada a primera plana, la comissió antidopatge de Putin i un breu destinat a explicar quins atletes russos no competiran a Rio 2016. Les fotografies mostren la inauguració de Pekín 2008, el president rus Vladimir Putin i el medallista a Londres 2012, Ivan Ukhov.

Tots els textos son informatius, tot i que a l'inici del que tracta sobre els positius obre amb una reflexió força valorativa: "El hundimiento del atletismo ruso parece como el de un Titanic o un gran acorazado, cuyo remolino y explosiones fueran salpicando y engulliendo gente a babor y estribor". D'altra banda, As afegeix novament el dopatge a la secció "Bajan" tot i que no fa referència explícita a Rússia.

Marca

Sense cap referència a primera plana, Marca dedica una sola pàgina als nous positius descoberts. Les imatges mostren el Laboratori antidopatge de Rio de Janeiro, l'atleta russa Anna Chicherova i l'home al front de la comissió antidopatge russa, Vitaly Smirnov. Els tres textos informatius son molt similars als del diari As, però Marca incorpora un breu sobre el Comitè Paralímpic i com està estudiant sancionar a Rússia.

Mundo Deportivo

Mundo Deportivo també es fa ressò dels nous positius a la portada. A la pàgina dedicada al tema, a banda de la notícia pròpia, també hi ha una peça destinada per complet a les declaracions del President del Comitè Olímpic Espanyol, Alejandro Blanco. En ella defensa que Espanya es el país que més controls antidopatge fa i el més contundent amb els dopats arreu del món.

➔ El presidente del COE dice que es "el país que más controles antidopaje hace"

Blanco defiende a España

➔ El presidente del Comité Olímpico Español (COE), Alejandro Blanco, aseguró en su visita a 'Los desayunos de TVE' que España es "el país que más controles antidopaje hace" y comentó que "en la Operación Puerto, con las bolsas", se había hecho "un ridículo mundial". Blanco defendió que en España "se persigue el dopaje" y además pidió que no se generalizara, "por uno o dos casos", con todos los deportistas españoles.

En relación a la decisión del Tribunal de Arbitraje Deportivo (TAS) de excluir por dopaje a los atletas rusos de los Juegos Olímpicos, Blanco dijo: "El TAS no ha determinado si hay dopaje o no, sino si la decisión de la IAAF (Federación Internacional de Atletismo) está de acuerdo con sus estatutos", matizó el dirigente del COE.

LAS FRASES

ALEJANDRO BLANCO

“En España se persigue el dopaje. Por uno o dos casos no se puede generalizar con todos los deportistas”

“En la Operación Puerto, sin embargo, con las bolsas se hizo un ridículo mundial”

“Si un deportista pasa diez controles y no da positivo en ninguno,

¿le eliminamos por ser ruso? Seamos sensatos”, dijo también Blanco, quien considera que se debe “ir a la normalidad” y que la institución que él representa “luchará porque los atletas limpios estén en los Juegos”.

Cuestionado sobre la organización y seguridad en Rio de Janeiro, Alejandro Blanco dijo que “el Zika es el problema más grande en Brasil”, pero se han tomado medidas al respecto. “Si hay algo que se cuida en los Juegos es la seguridad: hay 10.000 deportistas, casas reales, gobiernos...”, agregó.

Finalmente, el presidente del COE se mostró optimista con la participación de España en Rio. “Salvo los tres deportistas en los que no nos clasificamos, en todos los demás hay opción de medallas” ●

Alejandro Blanco rompe una lanza por el deporte español y su lucha contra el dopaje. F. MONTELLA

Tots els mitjans insisteixen en la comparació entre Rússia i Espanya. En el cas de Mundo Deportivo, s'afegeix un text dedicat exclusivament al president del COE.

Les fotografies son del propi Blanco i d'un laboratori sense especificar on s'analitzen les mostres d'orina per trobar restes de substàncies dopants.

Sport

Tot i que la informació principal del dia son els nous positius descoberts, Sport dedica una pàgina a que Rússia podria quedar-se fora dels Jocs de la mà del COI. Les imatges mostren tant a Putin com al president del COI, Thomas Bach. El diari utilitza un to en ocasions interpretatiu com quan afirma que “Putin hace un gesto desesperado” per referir-se a la nova comissió antidopatge emprada a Rússia.

4.1.6. 24 de Juliol de 2016

As

El director d'As, Alfredo Relaño, firma una columna d'opinió a la secció "Tema del día" sobre l'informe McLaren. Sota el títol "El COI se ve de golpe frente a Putin", Relaño reflexiona sobre la suposada voluntat del president rus de "reconstruir el orgullo soviético" sense escrúpols i si cal, amb trapes com el dopatge. A més, en la línia general del diari torna a repetir que "Si se tratase de otro país, ya estaría expulsado".

La peça informativa del dia es dedica a la deliberació del COI sobre si deixarà o no finalment participar a Rússia als Jocs Olímpics. Una gran imatge de Putin i Bach brindant amb cava omple bona part de la plana, fent referència a la bona entesa entre ambdós líders.

El COI delibera hoy si expulsar o no a Rusia

El veredicto final para 320 deportistas rusos podría esperar al martes

ALEJANDRO DUMAS
LA NOTICIA

U n 24 de julio (en 1974), el Tribunal Supremo de EE UU ordenó al presidente Richard Nixon entregar las cintas del llamado Caso Watergate, el escándalo que arruinó a aquel presidente. Otro 24 de julio, en 2016, el Comité Olímpico Internacional (COI) acometa la inésita tarea de apartar a Rusia de los Juegos Olímpicos de Varso, a causa del escándalo del dopaje estatal certificado por el llamado Informe McLaren: 580 controles positivos manipulados y/o encubiertos por los laboratorios de Moscú y Sochi entre 2011 y 2015.

La descalificación de un país (y precisamente, Rusia) antes de unos Juegos de Varso sería una decisión sin precedentes que corresponde a los 16 miembros de la Comisión Ejecutiva del COI.

Reedie. Entre los 16 miembros de esa Comisión Ejecutiva se encuentra el presidente de la Agencia Mundial Antidopaje (WADA/AMA): Sir Craig Reedie, el escocés —Caballero del Imperio Británico— que plantó y avaló el Informe McLaren, a la vista de los tenebrosos sucesos delatados por Grigory Rodchenkov, el defensorado (y huido) profesor bioquímico que dirigió los laboratorios de Moscú y Sochi. El propio Thomas Bach, presidente del COI, lidera una Ejecutiva que será reunida por teleconferencia y en la que se ven nombres tan llamativos como Sergoy Bubka, campeón olímpico y mundial de pórtiga con la Unión Soviética; o como el español Juan Antonio

CARA A CARA. El presidente ruso, Vladimir Putin y Thomas Bach, presidente del COI, se ven frente a frente y no con copas de champán.

La defensa
Alegará Alexander Zhukov, presidente del C. O. ruso

Los que deciden
El presidente Bach lidera una Ejecutiva con 16 miembros

la descalificación de un equipo de alta competición en bloque si ese equipo produjera "varios casos de dopaje" durante esa misma competición.

Un veto para los 320 deportistas que Rusia aún planea presentar —tras la descalificación, ya prácticamente irremediable, de 67 representantes en atletismo— llevaría al Comité Olímpico ruso y a su propio Gobierno a presentar demandas urgentes ante el Tribunal

LA COMISION

PRESENTE:
Thomas Bach (Alemania)

VICEPRESIDENTES:
N. El Moutawakil (Marruecos)
Craig Reedie (Reino Unido)
John Coates (Australia)
Zuoping Wu (China)

MIEMBROS:
Wu Cheng Hui (Taiwan)
Rene Fasel (Suiza)
Patrick Hickey (Irlanda)
Claudia Bobek (Alemania)

Si hay sanción, Rusia irá a todas las vías legales

■ Tras la petición de amnistía al COI para los 67 atletas rusos que no irán a los Juegos por parte de Mikhail Gorbachov, ex primer ministro de la antigua URSS, ayer fue Vitali Mutko, actual Ministro de Deportes ruso, quien afirmó: "Solo nos queda un uno por

El president rus, Vladimir Putin és una imatge recurrent a tots els diaris esportius. En aquesta ocasió, As intenta transmetre la bona sintonia entre Putin i el president del COI, Thomas Bach, mitjançant la fotografia d'un brindis.

Marca

La capçalera esportiva tan sols dedica un breu sobre la reunió del COI respecte a l'expulsió de Rússia. D'altra banda, el diari atorga un 0 a la secció "Las notas" tant a la AMA com a la Federació russa per les suposades pressions que exerceixen sobre el COI a l'hora d'influir al seu veredict.

Mundo Deportivo

L'única pàgina dedicada al tema parla sobre la reunió del COI, amb una estructura molt similar a la del diari As. Una gran foto de Putin i Bach rient i conversant encapçala la plana. A més, Mundo Deportivo a la notícia assegura que "el comité tendrá una patata muy caliente" a l'hora de decidir si expulsa o no a Rússia.

Sport

Sport no tracta en absolut cap tema relacionat amb la recerca.

4.1.7. 25 de Juliol de 2016

As

A la zona privilegiada de la franja superior de la portada, As titula "Rusia estará en los Juegos de Río", fent referència a la decisió del COI de deixar en mans de les federacions el dret a veto. A les dues planes dedicades al tema, el diari explica com s'ha arribat a aquesta situació mitjançant quatre peces informatives que varien desde notícies fins a entrevistes a experts.

El mitjà torna a recórrer al membre del COI Juan Antonio Samaranch en forma d'entrevista. En aquest apartat es dona veu al descontent de Samaranch davant la decisió presa pel propi organisme del que forma part. També s'explica en una notícia breu com es faran els controls per assegurar-se que els esportistes russos que hi participen estan nets. Les fotografies mostren a Thomas Bach, l'equip de natació sincronitzada russa or a Londres 2012, Vitaly Mutkó i el mateix Samaranch.

Novament l'opinió ve de part de Juan Mora, que tot i que en el títol "COI: la mejor de las decisiones" pugui semblar favorable a permetre la participació de Rússia, deixa certs dubtes. En dies anteriors va criticar durament a l'esport rus, i en aquesta mateix article ataca novament: "¿Perdedores? Los atletas rusos. No tan cabezas de turco como

podrían parecer”. A més, per a ell la decisió no és justa “El COI ha complacido al acusado y ha disgustado a los denunciantes”.

Marca

Marca també incorpora la notícia en portada. “El COI iza la bandera rusa” amb una imatge de l’atleta Daria Klishina al lateral. En dues planes hi ha dos textos informatius molt similars als d’As, i un d’interpretatiu. Aquest darrer és a la secció “El córner” de Gerardo Riquelme. El periodista recorre els sistemes de dopatge amb el títol “El dopaje como herramienta bélica”. I afegeix reflexions contundents com “Es la nueva guerra fría con un único objetivo: el poder y el asalto a los órganos de gobierno del deporte mundial”.

També dona una valoració sobre una suposada xiulada “Silbar al himno ruso en los Juegos sería una imagen lamentable”. Les imatges mostren tant a Klishina en mida gran com a Vladimir Putin complagut. Marca afegeix una piulada de Twitter del tirador olímpic espanyol, Pablo Carrera, a la franja superior de la pàgina. Aquesta diu “Es decir que si nos dopamos no pasa nada según el COI? O depende de qué país seamos. Yo no lo haré”

Mundo Deportivo

En una posició molt similar a la d’As, Mundo Deportivo situa “El COI permite a Rusia estar en Río”. Aquest títol en portada de caire informatiu es veu transformat a les pàgines interiors amb un contundent “Rusia coge aire”. A les dues planes destinades a tractar el tema, hi ha lloc per dos textos informatius. El primer, similar als dels diaris anteriors i el segon destinat exclusivament a les paraules del president del COI, Thomas Bach.

Les fotografies tornen a repetir escenes de les banderes russes i olímpiques juntes, així com la de Yelena Isinbayeva, principal representant i defensora de l’esport rus en aquesta setmana. D’altra banda, Mundo Deportivo incorpora altres expressions de caire més desenfadat o informal com “El COI se lavó las manos” o “la pelota está en los tejados de las federaciones”.

As, Marca i Mundo Deportivo destaquen la noticia a les parts superiors de les respectives portades. Sport en canvi, tan sols afegeix una frase a la franja baixa.

Sport

A diferència dels altres mitjans, en portada resulta una notícia molt secundària. Amb una simple línia a la franja inferior, Sport informa breument “El CIO no sanciona a Rússia”. A l’única plana dedicada al cas, es canvia el títol a un més similar al de Mundo Deportivo amb “El CIO se lava las manos con Rusia”. En aquesta pàgina, el text inclòs és clarament interpretatiu, ja que el periodista David Rubio afegeix un seguit de valoracions i reflexions en claus interpretatives que es desmarquen de les altres capçaleres.

Per exemple, Rubio obre la notícia amb un potent “Fiel a su costumbre, el Comité Olímpico Internacional (CIO) optó por una decisión cobarde”. També valora circumstàncies molt secundàries com “en una extraña reunión por videoconferencia”. Però durant tota la peça es repeteixen judicis de valor respecte a la decisió del COI, com “Esta medida supone un atentado flagrante contra la igualdad”. Les fotografies mostren a tres personatges molt recurrents en aquesta setmana posterior a la publicació de l’informe McLaren; Thomas Bach, Daria Klishina i Yelena Isinbayeva.

4.2. Tractament mediàtic de l'informe McLaren a la setmana de la segona publicació (10 de Desembre de 2016 – 16 de Desembre de 2016)

4.2.1. 10 de Desembre de 2016

As

La publicació de la segona part de l'informe provoca una forta presència dels resultats a l'edició del dia a As. Tres pàgines completes destinades a tractar el tema, articles d'opinió, i valoracions diverses en són alguns exemples. En portada apareix “Demoledor informe McLaren” amb una imatge en mida petita de la delegació russa a Rio 2016.

Els tres textos informatius de les pàgines interiors parlen de les troballes d'aquest document, incloent-hi una detallada cronologia de les dates clau per l'elaboració de l'informe. Les notícies complementaries tracten la defensa russa de les acusacions, el risc que suposa l'informe pel Mundial de Fútbol de Rússia el 2018 i un resum en 11 punts més importants del document.

CRONOLOGIA DEL CASO			
2 diciembre 2014. Se emite el documental <i>Secreto oficial dopaje: cómo Rusia crea a sus ganadores</i> , de la ZDF/ARD, que destapa la trama gracias a los Stepanov.		13 noviembre 2015. La IAAF suspende a la Federación rusa por dopaje, soborno y destrucción de muestras.	
15 diciembre 2014. La AMA crea una primera Comisión Independiente para investigar las denuncias por dopaje en Rusia y el atletismo. Participan Pound y McLaren.	3 noviembre 2015. La justicia francesa registra la sede de la IAAF en Mónaco e imputa por corrupción a su presidente, Lamine Diack.	23 noviembre 2015. Vitali Mutko, ministro de Deportes ruso, suspende la actividad de su Agencia Antidopaje.	18 julio 2016. El abogado canadiense Richard McLaren publica la primera parte de su informe: en Rusia se practica dopaje de Estado.
17 febrero 2015. El presidente de la Federación Rusa, Belakhnitchiev, dimite. Como el técnico jefe, Maslakov.	9 noviembre 2015. La AMA elabora un dossier y recomienda excluir a los atletas rusos de los Juegos.	14 enero 2016. La AMA acusa a la IAAF de corrupción sistemática.	21 julio 2016. El TAS rechaza las apelaciones de los atletas rusos.
	20 mayo 2016. La Federación rusa cambia su criterio de selección para Río y excluye a los dopados.	17 junio 2015. La IAAF mantiene su decisión de dejar fuera de los Juegos a los atletas rusos.	24 julio 2016. El COI decide no excluir en bloque al equipo olímpico ruso para Río.
		21 junio 2016. El COI deja en manos de las federaciones de deportes olímpicos el veto o no a los deportistas de Rusia y Kenia.	23 agosto 2016. El Comité Paralímpico Internacional sí deja fuera de Brasil a toda la delegación de Rusia.

L'eix cronològic d'As ajuda a situar els esdeveniments més destacats relacionats amb l'informe McLaren.

Fins i tot el text de Santiago Seguro la dedicat al premi As a Lydia Valentín, parla del tema. En ell fa referència a la plata aconseguida a Pekín 2008 a causa de la desqualificació de les competidores russes que estaven situades per davant seu a la classificació. Seguro aprofita per atacar al sistema de dopatge rus i els mals d'aquesta pràctica per l'esport.

A més, Juan Mora torna a escriure un article d'opinió amb el títol “El mayor escándalo de la historia”. El text, molt similar als anteriorment escrits durant la primera publicació de l'informe, fa un repàs de com el dopatge va afectar des de 2011 els resultats russos. També es pregunta si abans d'aquest any també van fer trampa. En definitiva, ell mateix

afirma “El golpe a la credibilidad del deporte es monumental”. Finalment, As torna a incorporar a Rússia a la llista de “Bajan” com a mala nota del dia.

Marca

Marca inclou en portada el segon volum de l’informe afirmant que “Rusia dopó a sus atletas”. Només dedica una plana a la noticia, la qual està formada per dos textos informatius. Similar a As, Marca dona les claus i punts més destacats del document. També incorpora un breu sobre com podria afectar la publicació al Mundial de Fútbol. Torna a repetir-se la fotografia de la bandera russa i olímpica, a més de la de Richard McLaren.

Mundo Deportivo

Segueix una estructura molt semblant a la de Marca, amb una breu inclusió en portada i una plana dedicada al tema. Però l’estructura de la pàgina es divideix en cinc seccions que recorren diferents conseqüències de l’informe. La central i més extensa resumeix què es va descobrir en la nova part del document. Als laterals s’inclouen declaracions de membres del COI, de la AMA i com la RUSADA defensa els esportistes nacionals així com altres organismes del país.

Les fotografies mostren els diferents protagonistes de cada peça, amb una imatge destacada de Richard McLaren responent als periodistes després de presentar l’informe en públic.

Sport

Al costat del títol del diari, Sport inclou “Dopaje a gran escala en Rusia”. La noticia interpretativa firmada per Carlos R. Galindo ocupa les dues pàgines dedicades al cas. Amb un contundent “El deporte ruso está podrido” titula el text, que resumeix les pràctiques del sistema rus de dopatge que denuncia l’informe McLaren. La peça està repleta de valoracions i reflexions de l’autor.

Alguns exemples són: “Vergüenza entre las autoridades rusas que ayer echaron mano de la guía ‘Diplomacia para Principiantes’ con la oscura (y estúpida) intención de atenuar el impacto de esta bomba de racimo” o “El encargado de dotar a James Bond de los artilugios más sorprendentes y mortíferos, sería un aprendiz dentro de la estructura que

Tot i que duarnt la primera publicació de l'informe, Sport no va donar gaire notorietat a la notícia, en aquesta segona part canvia el criteri. Realitza un tractament intensiu, basant-se sobretot en peces de caire interpretatiu i opinatiu.

4.2.2. 11 de Desembre de 2016

Sport és l'únic diari que fa referència al tema l'11 de Desembre. Les dues planes on apareix contenen dos textos, un d'interpretatiu i l'altre d'opiniatiu. El primer titlla de “ruín y miserable” a Vitaly Mutkó, ministre d'esports rus per assenyalar als atletes com a culpables del dopatge. L'article d'opinió ve de la mà del periodiste esportiu Josep Maria Casanovas.

50

estafado a los Juegos Olímpicos con premeditación y malas artes”. La fotografia del president rus Vladimir Putin amb una pilota de futbol acompanya el text.

4.2.3. 12 de Desembre de 2016

As

Una única pàgina sobre les declaracions del president del COI, Thomas Bach, és el que apareix a As sobre l'informe McLaren. A banda de les paraules respecte al dopatge rus, el diari també informa de la reelecció de l'espanyola Marisol Casado com a presidenta de la Unió Internacional de Triatló. La fotografia dels dos líders acompanya la notícia.

Marca

Marca segueix un patró molt similar al d'As, dedicant una notícia informativa sobre les declaracions de Bach. En canvi, no fa cap referència a la reelecció de Casado ni ho vincula amb les paraules de Bach.

Mundo Deportivo

De forma semblant a As i Marca, aquest diari també dedica una notícia informativa a Thomas Bach i el seu parer respecte l'informe McLaren. La novetat apareix a la secció “Las notas de Julio”, on l'ex futbolista Julio Salinas puntua del 0 al 10 els esdeveniments o esportistes. El dopatge rus s'endu un 2, i Salinas lliga els resultats espanyols amb les pràctiques il·legals russes “Te preguntas si esas medallas son legítimas y entiendes por qué los nuestros no ganaban, igual no eran tan malos”.

4.2.4. 13 de Desembre de 2016

As

Juan Mora torna a atacar l'esport rus a la seva secció d'opinió. Amb el títol “Récords y medalleros falseados” critica les glories russes dels últims anys qüestionant com eren possibles certes plusmarques mundials. D'aquesta forma, assegura que “El informe McLaren ha tirado por el suelo la credibilidad del deporte ruso”. Concretament, Mora

dona èmfasi a les taules de rècords en l'atletisme per sobre de la resta de disciplines concloent que "La de atletismo es una vergüenza".

4.2.5. 14 de Desembre de 2016

As

Únicament un breu fa referència a l'informe McLaren. Es tracta de la notícia sobre la retirada dels mundials de skeleton i bobsleigh per part de la federació internacional dels esports respectius. Anaven a celebrar-se a Sochi, però a causa de l'informe l'organisme ha decidit no celebrar-ho a Rússia.

Marca

Es repeteix pràcticament de forma idèntica el breu del diari As. No hi ha cap altre referència destacable.

Bobsleigh. Dopaje y Sochi

La Internacional de bobsleigh y skeleton ha retirado a Sochi (Rusia) los Mundiales de febrero tras el informe McLaren de dopaje.

SKELETON

La Federación Internacional retira el Mundial a Rusia

La Federación Internacional de Bobsleigh y Skeleton ha retirado a Sochi los Mundiales 2017, previstos para febrero, por los escándalos de dopaje. Suiza o Alemania se perfilan como sedes alternativas.

En els casos d'As i Marca, Nnmés breus simples fan relació a l'informe.

4.2.6. 16 de Desembre de 2016

Sport

Aquesta vegada el breu fa referència a les queixes de Rússia respecte la federació internacional de bobsleigh i skeleton. És l'única referència en l'últim dia d'anàlisi dels quatre diaris estudiats.

5. Resultats

5.1. Resultats de la investigació

L'anàlisi del tractament mediàtic de la premsa esportiva espanyola sobre l'Informe McLaren ha demostrat els següents resultats:

a) Tots els mitjans van realitzar judicis de valor. Es van atorgar els papers de jutges, jurats i botxins respecte l'esport rus en general, i l'atletisme en particular. Per transmetre el seu parer, en alguns casos es van basar en articulistes que aportaven peces d'opinió explícita —com és el cas de Juan Mora al diari As— o directament de forma camuflada en peces aparentment informatives.

Els textos amb una opinió més destacada i visible es van donar al diari As. Juan Mora, sotsdirector durant aquell període del diari, va ser la punta de llança per criticar l'esport rus. Fins a 8 articles seus es poden trobar en els 11 dies els quals As tracta l'informe McLaren. Així doncs, hi ha molts exemples de les opinions de l'articulista: "Hay que ser muy ingenuo para creer que en Rusia un atleta de élite vaya por libre", "¿Perdedores? Los atletas rusos. No tan cabezas de turco como pudieran parecer" o "El informe McLaren ha tirado por el suelo la credibilidad del deporte ruso".

El propi diari inclou un article del seu director, Alfredo Relaño, el 24 de Juliol —dia abans que es decidís si Rússia participaria o no als Jocs Olímpics— sobre el poder de Vladimir Putin i en general, les institucions russes per decantar la decisió.

2 tema del día	
ALFREDO RELANO	El COI se ve de golpe frente a Putin
 "PERO SIEMPRE QUE HABLÉ CON ÉL, LE VI PREOCUPADO POR UN ASUNTO: EL DOPAJE".	Traté bastante a Juan Antonio Samaranch, el hombre que dio un gran impulso al Movimiento Olímpico en tiempos difíciles. Superó un periodo de boicoteos que golpearon muy duro el viejo ideal olímpico, y superó también el tabú del profesionalismo. Los de Barcelona fueron unos JJ OO colosales, y no sólo para nosotros. Marcaron una recuperación. Pero siempre que hablé con él, le vi preocupado por un asunto: el dopaje. Más que preocupado, pesimista. Lo veía como una carcoma difícil de combatir. Y así ha sido. Se creó la AMA, se combate, se consiguen éxitos parciales... Pero el problema sigue ahí. Y ahora se eleva como un fantasma gigante, ante la evidencia de que Rusia ha estado practicando dopaje de Estado. El propio Gobierno, sus servicios de inteligencia (el viejo KGB), han creado un sistema de ocultación del dopaje de sus deportistas, escamoteando positivos por decenas, en especial de atletas y halterófilos, pero no sólo de ellos, sino de casi todas las modalidades deportivas. La IAAF ya decidió no inscribir a ningún atleta ruso para Río, resolución avalada por el TAS. Ahora el COI se enfrenta al dilema de si expulsar a Rusia como tal, o bien buscar alguna difícil solución de compromiso. Rusia no es cualquier cosa, pero lo que ha hecho, tampoco es cualquier cosa. Muchos piensan que si se tratara de cualquier otro país, ya estaría expulsado del COI por un tiempo prudencial. Pero Rusia, y más la de estos días, con Putin levantisco, pugnando por reconstruir el orgullo soviético de gran potencia, no es cualquiera. ¿Qué hacer? Se puede permitir que participen cuantos deportistas rusos puedan ser considerados limpios, pero ¿bajo la bandera rusa? ¿Bajo bandera olímpica neutral? ¿Lo aceptarían esos atletas, podrían aceptarlo? He aquí una decisión difícil, pero no que se puede retrasar más.

Alfredo Relaño, sobre la capacitat de Rússia d'afectar a les decisions dels organismes antidopatge.

Relaño aporta reflexions personals sobre la situació que s'ha generat entorn l'escàndol de dopatge rus. Es tracta d'un article d'opinió que més aviat actua com un editorial, mostrant la línia opinativa de la capçalera respecte al tema.

Tot i que en el conjunt de tots els dies i mitjans de comunicació analitzats, la gran majoria de textos són informatius, això no significa que existeixi un exercici constant d'imparcialitat i objectivitat en les notícies incloses als diaris. Un cas destacat i exemplar és en referència a les declaracions de l'ex ministre d'esports rus, Vitaly Mutko. En aquesta peça, Sport combina el tipus de text d'una notícia informativa —es basa en les paraules del personatge, dóna context a la peça— i a la vegada afegeix opinions explícites al text: “Su postura es ruin y miserable”.

OLIMPISMO ► RUIN Y MISERABLE, EXCULPA AL ESTADO RUSO Y SEÑALA A LOS DEPORTISTAS

Mutko culpa a los atletas que se doparon

La 'maquinaria rusa' trata de **liberar de cualquier responsabilidad** al Estado y carga contra la parte más débil del 'affaire', los deportistas

C.R.G.
Barcelona

El informe McLaren dejó bien claro que el dopaje masivo en Rusia fue una cuestión de Estado pero el viceprimer ministro, **Vitaly Mutko**, exministro de deportes hasta que el presidente **Putín** lo purgó de su cargo al considerarlo el principal culpable del escándalo, insiste en la responsabilidad individual de los deportistas que se doparon. **Mutko** añadió que no podía contemplar la posibilidad de que la selección olímpica rusa fuera excluida de los Juegos de Invierno de 2018.

Su postura es ruin y miserable. Carga contra la parte más débil del proceso -los deportistas- para liberar de cualquier responsabilidad a las autoridades rusas. Además, dijo que “los Juegos se organizan por el Comité Olímpico Internacional (CIO), que ha dicho que no puede haber responsabilidad colectiva en este caso. ¿Por qué debe haber una reacción distinta hacia Rusia? Si un deportista ha violado el reglamento, debe ser castigado”, señaló **Mutko** a la agencia rusa de información deportiva R-Sport.

“Ya se han hecho todas las declaraciones al respecto. No es nada agradable y nadie tiene intención de menospreciar el informe y las acusaciones. Ahora hay que transcurrir hacia el ámbito jurídico” del problema, apuntó **Mutko**. Contra todo pronóstico, tras la publicación de la primera parte del informe, el CIO no suspendió a finales de julio al equipo olímpico ruso, que pudo competir en Río —menos el equipo de atletismo y otros pocos deportistas— donde logró 56 medallas.

Mutko, contra el eslabón más débil // AFP

Sport va incloure judicis de valor en notícies en un principi imparcials.

Aquest tipus de notícies es repeteixen a tots els diaris durant la majoria de dies. Per exemple, Marca assegura que els mitjans de comunicació russos estan corromputs pel poder del Kremlin.

D'aquesta forma, el diari esportiu afirma que “La prensa rusa enciende la maquinaria de la propaganda” en referència a la defensa dels seus esportistes. Una vegada més, es tracta d'una notícia aparentment informativa, però Marca aprofita per aportar la connotació de que a Rússia el periodisme està dirigit pel govern.

D'altra banda, també cal destacar la presència de Rússia als apartats de valoracions dels diaris. En forma de notes o índex

“Es una farsa, no un informe”

LA PRENSA RUSA enciende la maquinaria de la propaganda

Mientras los principales columnistas deportivos del mundo occidental solicitaban una conducta ejemplar contra Rusia por todo lo ocurrido, la propaganda de la potencia comenzaba actuar con toda su fuerza, como demuestra en la compilación de la BBC.

El Rossiskaya Gazeta hablaba de que la supuesta investigación independiente no era tal, sino que detrás de ella “hay alguien. No es un informe, es una farsa”.

El diario progubernamental Izvestia se refirió a que los deportistas rusos eran sólo “unos peones dentro de un gran juego”, mientras aludía a que el “deporte es una tentación demasiado grande para no sacar un provecho político de ello”.

Incluso cabeceras de negocios como el RBC también aludían al informe McLaren y sostenían que Rusia se había convertido en un ob-

jectivo deliberado. “Para nosotros participar en los Juegos es algo muy importante. Es casi una guerra, una demostración de poder”.

La TV estatal también dejó caer que el dopaje existe en todo el mundo, pero Rusia “es el chivo expiatorio”.

En la oposición se pronunció el Vedomosti, diario que sostenía que “los anhelos de Moscú de ganar a toda costa habían provocado una gran desconfianza. Llevará años a Moscú demostrar que verdaderamente lucha contra el dopaje”.

También un testimonio de Kafelnikov, el ex tenista ruso, contradecía a toda la propaganda. “Me resisto a creer que las acusaciones contra el deporte ruso son obra de nuestros enemigos. No creo que la AMA vierta esas acusaciones sin fundamento. Evidentemente, esas cosas ocurrirían”.

de popularitat, el país, els seus atletes o el dopatge en particular van ser inclosos en aquestes seccions. As va arribar a incorporar-la fins a 5 vegades a “Bajan”.

En altres categories similars també apareix l'esport rus. És el cas de Mundo Deportivo i “Las notas de Julio”, on l'ex jugador blaugrana valora del 0 al 10 les notícies i temes tractats al diari.

Fiel a su costumbre, el Comité Olímpico Internacional (CIO) optó por una decisión cobarde y dejó en manos de las Federaciones de cada deporte la responsabilidad de admitir o no a deportistas rusos en los Juegos Olímpicos de Río.

També es jutgen les decisions dels organismes relacionats. És el cas de David Rubio al diari Sport. En una peça del 25 de Juliol critica durament com el COI no expulsa a Rússia dels Jocs Olímpics. En qualsevol cas, i de la forma que esculli cada mitjà, en tots els casos es valoren els fets de forma constant.

b) Tot i que pugui semblar un simple matís semàntic, cal analitzar les expressions utilitzades en els diaris esportius. En concret, es repeteix constantment l'expressió *dopatge d'estat*. Aquesta forma de denominar el cas és originària dels mètodes i sistemes complexos de transmissió de substàncies dopants utilitzada a la República Democràtica Alemanya durant la segona meitat del segle XX⁷¹.

Els quatre diaris analitzats van utilitzar l'expressió “dopatge d'estat” el 19 de Juliol.

⁷¹ Atienza, E, López, F, Pérez, J. (2014). El dopaje y antidopaje en perspectiva histórica. Recuperat de https://upo.es/revistas/index.php/materiales_historia_deporte/article/view/1076/857

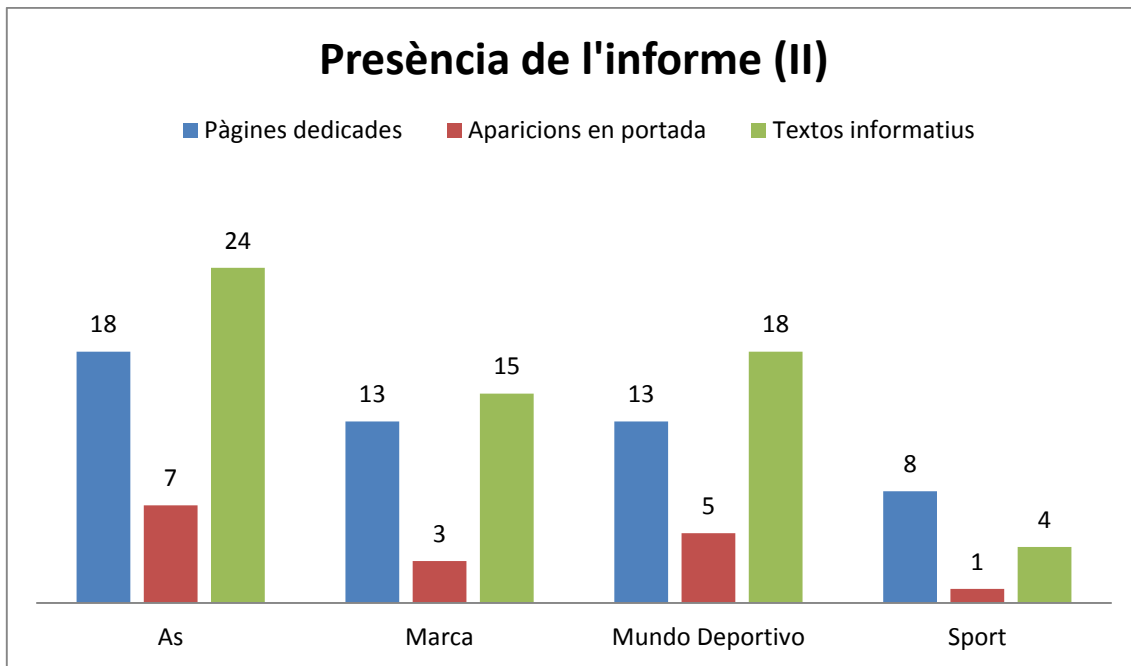
Cal tenir en compte la diferència de tractament que es dona a cada escàndol de dopatge depenent del país. Per exemple, a la peça dedicada a l'atleta Ben Johnson —positiu per dopatge— del 21 de Juliol al diari Sport, no es parla en cap cas de la relació entre l'esportista i els qui subministraven les substàncies dopants. Tot i que es tracta d'un cas diferent al de Rússia —centrat en un sol individu—, no es fa el mateix tractament que amb els esportistes russos.

És a dir, quan els diaris parlen del dopatge rus, engloben institucions, doctors, govern i esportistes. Quan per exemple, es dóna el cas d'un canadenc, no es parla de amb qui podria haver col·laborat per realitzar el dopatge o com el país va reaccionar davant l'escàndol. Per tant, es dona la imatge de Rússia com un estat únic en el món pel seu enfocament al dopatge. En definitiva, l'únic cas que mereix la repetició de la terminologia *dopatge d'estat* per referir-s'hi.

c) El tractament i la presència en premsa és molt desigual depenent del mitjà, el dia i si es tracta de la primera o segona publicació. En els 13 dies analitzats, en termes generals, As és el diari que més dies i pàgines dedica a l'informe McLaren i els seus resultats. A la vegada, és la capçalera on les notícies relacionades apareixen amb més freqüència en portada.

Presència de l'informe (Dies)

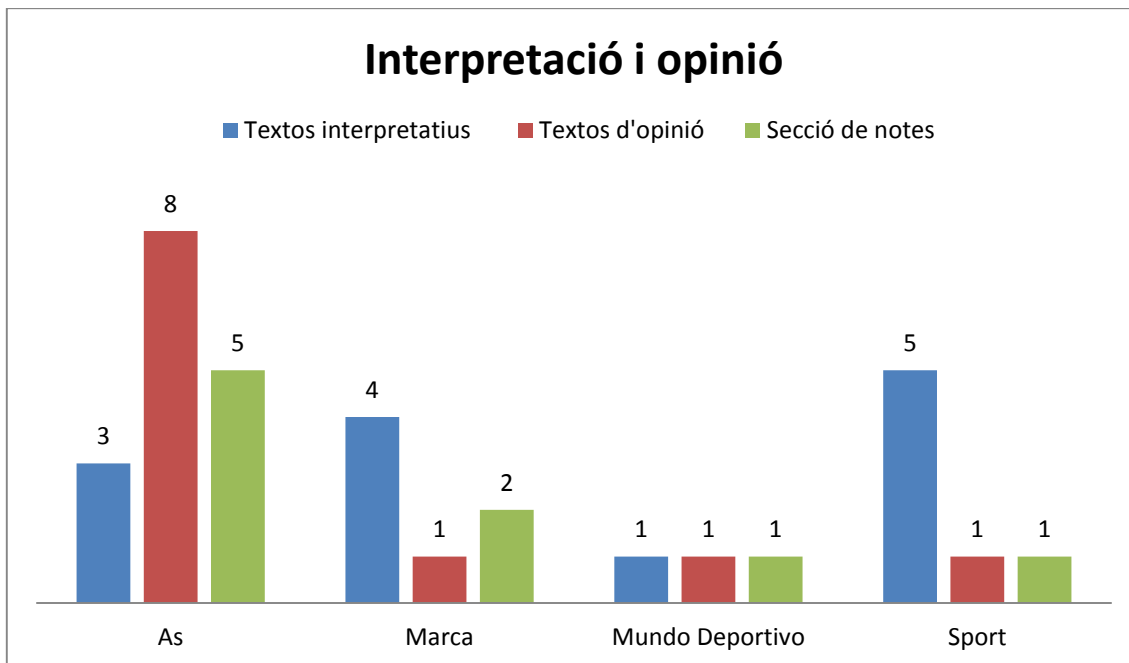
Font: Elaboració pròpia

En el cas oposat es troba Sport, que dona un tractament molt superficial i residual del cas. Només el dia 10 de Desembre en fa un anàlisi en profunditat. Amb el títol “El deporte ruso está podrido” dedica dues pàgines completes a la segona publicació de l'informe McLaren. Tot i així, es tracta d'un exercici molt sensacionalista i amb una manca de rigor periodística destacada. Per exemple, es compara el sistema de dopatge rus amb pel·lícules com James Bond o es fan judicis de valor sobre els fets explicats. Per la seva banda, Marca i Mundo Deportivo són més regulars. No tenen un nivell d'atenció al cas tan gran com As, però a la vegada no deixen cap notícia important del tema sense publicar.

Aquest tipus de text quedaria englobat a la categoria de textos interpretatius. No és tracta d'un article d'opinió formal amb una presa de partit molt marcada, però conté el punt de vista del periodista o el mitjà on escriu. Sport precisament és protagonista en aquesta mena de textos, mentre que As no compta amb un nombre tan gran a comparació amb altres gèneres.

En quant a peces d'opinió explícites, As es la principal capçalera dedicada. Amb els articles de Juan Mora acapara aquest tipus d'articles. Val a dir que els altres mitjans també contenen una gran quantitat de valoracions i prenen partit en gran part de notícies. Tot i així, és As el diari protagonista en el discurs opinatiu respecte l'informe

McLaren i el dopatge rus. També les seccions de notes dels diaris compten amb aparicions del cas de forma irregular.

Font: Elaboració pròpia

d) Un tema recurrent que es repeteix en els diaris analitzats és la comparació entre Espanya i Rússia. La línia general és que s'afirma que si fos el país ibèric el que estigues en el lloc del gegant eurasiàtic, la condemna i el càstig contra l'esport nacional hagués estat molt més dur. El principal baluard d'aquesta tesi és Juan Mora, el principal líder d'opinió d'As respecte el tema del dopatge rus.

JUAN MORA

"...MÁS QUE LA DECISIÓN A TOMAR, LA SALIDA QUE SE PUEDA ENCONTRAR AL CONFLICTO"

La exclusión de Rusia es alta política

♠ Nadie duda de las terribles acusaciones que ponen al deporte ruso en el ojo del huracán. Qué sanción se le aplicará es el debate. Merecedoras, sin duda, de su exclusión de los **Juegos**, pues realizó un dopaje de Estado encaminado principalmente a falsear los resultados de los **Juegos de Invierno** celebrados en **Sochi** hace dos años, en los que **Rusia** encabezó el medallero con 33 medallas por 28 de **Estados Unidos**. Pero no estamos hablando de un país cualquiera. Si se tratara de otro, el nuestro por ejemplo, que hubiera cometido semejantes tropelías estaría ya fuera de los Juegos. Con los grandes siempre cuesta más tomar decisiones. Lo vimos recientemente en el **Tour**. **Froome**, el líder, recibió un trato de excepción tras su caída.

♠ Expulsar a Rusia de los Juegos no es cuestión menor. Es alta política por las consecuencias que acarrearía. Se reabrirla la época de los boicots, está el **Mundial** de fútbol dentro de dos años, quién sabe si el inicio de otra guerra fría... Hay que pensarse mucho, más que la decisión a tomar, la salida que se pueda encontrar al conflicto. Y esto habría que negociarlo directamente con la propia Rusia, quien ya está puesta al pie de los caballos. El **Comité Olímpico Internacional** va a decidir el sábado qué va a pasar con Rusia. Sólo faltarán trece días para la inauguración de los Juegos. ¿Puede un país presentarse en condiciones a los Juegos con tan escaso margen? Acreditaciones, visados, viajes, alojamientos...

Article d'opinió de Juan Mora publicat a As el 20 de Juliol de 2016.

58

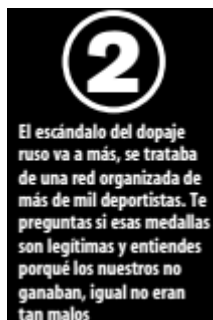
A l'article de Mora titulat "La exclusión de Rusia es alta política" ja es marca la línia que seguirà el diari en moltes ocasions. La comparació entre Espanya i Rússia doncs, serà constant en els dies següents a la publicació de l'informe. Més encara, després de la decisió del COI de deixar als esportistes russos participar als Jocs Olímpics de Rio de Janeiro. Algunes afirmacions de Mora denoten un victimisme generalitzat en aquest tema "Si se tratara de otro, el nuestro por ejemplo, que hubiera cometido semejantes tropelías estaría ya fuera de los Juegos".

De la mateixa manera, no és casualitat que Mundo Deportivo publiqui una notícia plenament dedicada a l'estat del dopatge a Espanya el 23 de Juliol. Les declaracions del president del Comitè Olímpic Espanyol, Alejandro Blanco, estan situades precisament sota una peça dedicada al dopatge rus.

L'estructura de la pròpia pàgina, facilita la comparació entre la situació russa i l'espanyola. De la mateixa forma, es destaca de forma heroica al títol "Blanco defiende a España", així com "España es el país que más controles antidopaje hace".

Però aquesta comparació no es limita a parlar dels càstigs que es podria haver endut l'esport espanyol si hagués estat protagonista de l'escàndol de dopatge enlloc de Rússia.

Fins i tot, s'arriba a afirmar que si els espanyols no han guanyat més medalles i han

tingut un major èxit als Jocs Olímpics de Rio, és per culpa del dopatge rus. Es dona en el cas de la secció "Las notas de Julio". Aquest intent constant de trobar diferències entre Espanya i Rússia està mancada de rigor periodístic i no està justificada de cap forma pels esdeveniments dels dies analitzats.

OLIMPISMO En una segunda ronda de reanálisis de las muestras tomadas en los Juegos de Pekín 2008 (30) y de Londres 2012 (15) El COI desvela 45 nuevos positivos

Carlos Gallén

Una segunda ronda de nuevos análisis efectuados en muestras retiradas de los Juegos Olímpicos de Pekín 2008 y Londres 2012 reveló la presencia de sustancias prohibidas en 45 casos, informó ayer el Comité Olímpico Internacional (COI) en un comunicado. Entre 45 nuevos casos (30 atletas de Pekín y 15 en Londres) se usen a los 11 confirmados en la primera serie de reanálisis, con lo que el total se eleva a 56.

El COI no desveló los nombres de los deportistas cuyos muestras dieron positivo, pero aseguró que todos los atletas y los Comités Olímpicos Nacionales, así como las Federaciones Internacionales Afiliadas, están siendo informados de los positivos, proceso previo para que pueda comenzar el proceso sancionador. Según el comunicado, a todos los atletas que hayan vulnerado las normas antidopaje se les pedirá comparecer en los Juegos Olímpicos de Río de Janeiro. "Todos nuevos análisis demuestran una vez más el compromiso del COI en la lucha contra el dopaje", aseguró en el mismo comunicado el presidente del máximo organismo internacional, Thomas Bach.

A 16 días de los Juegos de Río, los comités olímpicos nacionales y las federaciones deportivas afiliadas deberán iniciar ahora, a medida que comiencen los nombres de los implicados, el proceso para

El escándalo del dopaje sigue marcando los Juegos de Pekín 2008 y de Londres 2012. El COI reveló ayer 45 nuevos positivos

castigar a los culpables.

La segunda fase de las grandes repuestas de Pekín 2008 se centró principalmente en los medallistas, como ya sucedió en la primera. De los 30 casos en los que se detectó el uso de sustancias prohibidas en Pekín 2008, 23 eran medallistas. Los 30 atletas en los

cuatro deportes y ocho Comités Olímpicos Nacionales, entre ellos, la valista española de triatlón, Joannette Hurley, «que no había sido el podio», según comunicó el pasado 15 de mayo el Comité Olímpico Español. Los 15 casos de Londres 2012, por su parte, afectaron a dos deportes y nueve países.

1.243 muestras analizadas

Entre ambas rondas se volvieron a analizar 1.243 muestras de dopaje tomadas entre Pekín 2008 y Londres 2012 y está previsto que dentro de los Juegos de Río se analicen una tercera y una cuarta

LAS CLAVES

1. 98 CASOS EN TOTAL. En la primera ronda de nuevos análisis ya se habían detectado 53

2. SIN NOMBRES. El COI no les ha hecho públicos, pero los ha comunicado a los COI

revela de nuevos análisis.

Utilizando los más modernos métodos científicos, el nuevo análisis de las muestras almacenadas de los Juegos de Pekín 2008 y Londres 2012 siguió un proceso de recopilación de información que se inició en agosto de 2012 y contó con la Agencia Mundial Antidopaje (AMA) y las Federaciones Internacionales.

Las notas (las) son días después de que el Tribunal de Arbitraje Deportivo respaldara la decisión de la Federación Internacional de Atletismo (IAAF) de prohibir la participación de todos los atletas rusos a consecuencia del Informe McLaren, un estudio encargado por la Agencia Mundial Antidopaje que demostró que en Rusia había dopaje organizado por el estado en los Juegos de Pekín 2008 y Londres 2012 y está previsto que dentro de los Juegos de Río se analicen una tercera y una cuarta

El presidente del COE dice que es "el país que más controles antidopaje hace" Blanco defiende a España

Las frases

Alejandro Blanco

En España se persigue el dopaje. Por eso y por los casos no se puede generalizar con todos los deportistas

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

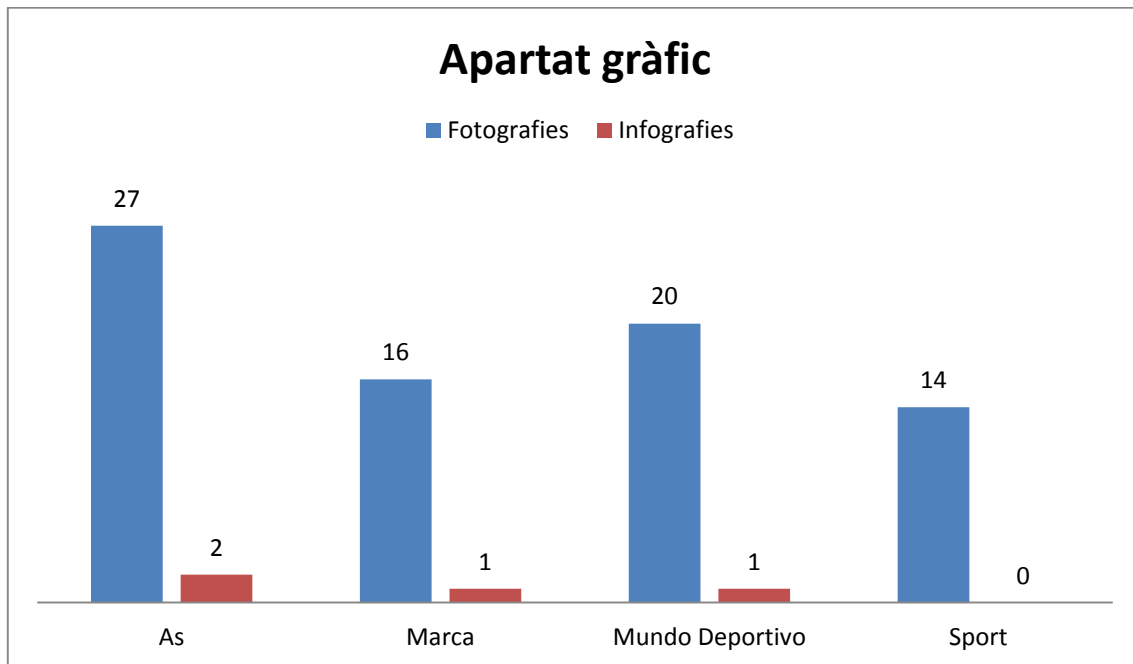
En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

En la Operación Puerto, sin embargo, con las bombas se hizo un ridículo mundial

Alejandro Blanco reparte una bolsa por el dopaje español y se ha hecho cargo del dopaje

e) L'Últim capítol de resultats està centrat a la part visual dels diaris analitzats. Les fotografies incloses durant els dies de l'anàlisi en certes ocasions mostren sensacionalisme i algun punt de morbositat. L'apartat gràfic és molt important en la premsa escrita, sobretot en portada. As és el diari que més imatges incorpora acompanyant a les notícies sobre la trama russa.

Font: Elaboració pròpia

Les imatges més repetides mostren protagonistes diferents:

Atletes russos: Són els grans protagonistes del tema tractat. Sovint se'ls mostra celebrant èxits passats sota sospita de dopatge o amb expressions de dolor o decepció.

La imatge d'una atleta russa caient obria la portada de Mundo Deportivo el 22 de Juliol

Richard McLaren: El jurista canadenc i home clau de l'informe homònim apareix en diverses ocasions com a protagonista a l'hora de destapar l'escàndol de dopatge rus. Es mostra com a referència a la persecució dels dopats.

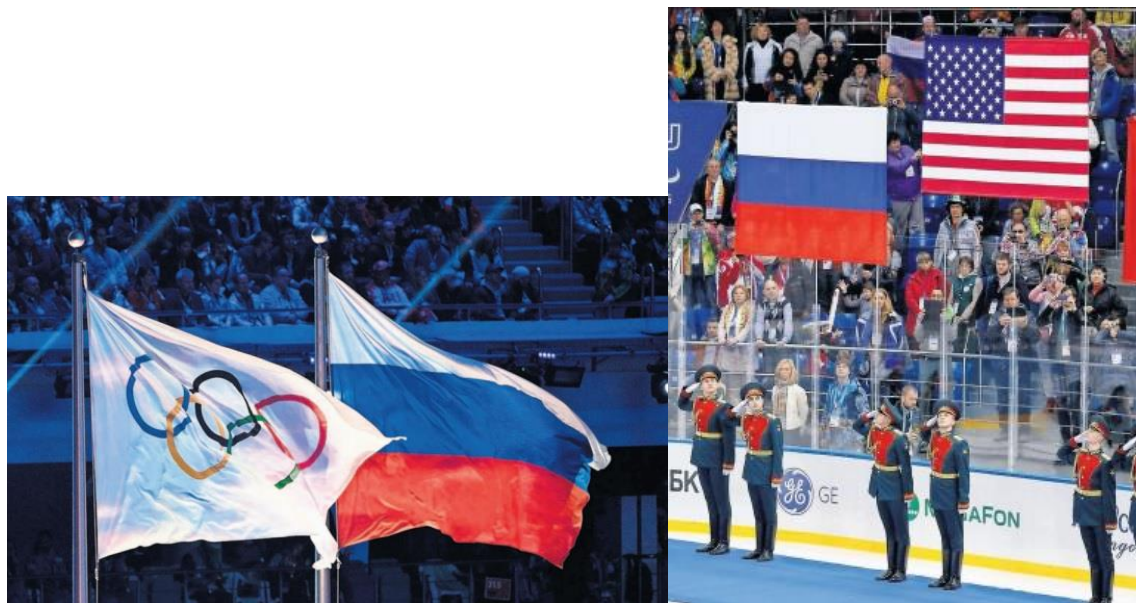
Vladimir Putin: El president de la Federació Russa és el representant no només del país, sinó del seus atletes. Així es com ho donen a entendre els diaris esportius que incorporen imatges seves a pràcticament cada notícia que tracta la defensa dels atletes russos per part de les institucions del seu país.

Thomas Bach: Com a president del Comitè Olímpic Internacional, i màxim representant de l'entitat que decidia si Rússia participava o no a Rio 2016, Bach

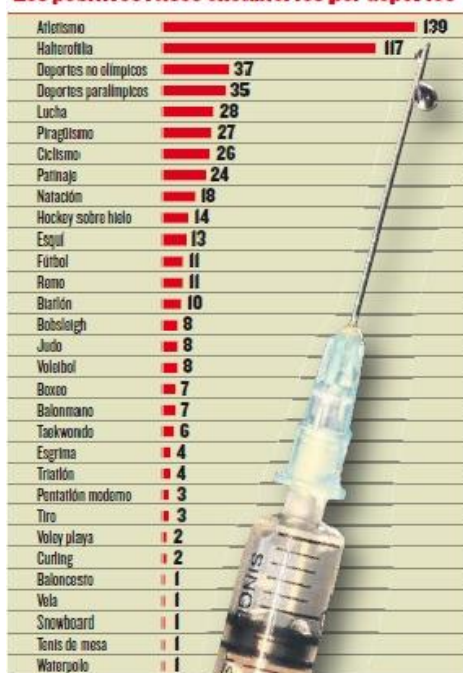
apareix constantment. En moltes ocasions les imatges mostren la seva bona sintonia amb Vladimir Putin en dies passats, quan es presentava la candidatura de Sochi 2014 als Jocs Olímpics d'Hivern.

Bandera russa i olímpica: Aquests dos símbols encapçalen bona part de les notícies prèvies a la celebració dels Jocs Olímpics. Es tracta d'una forma directa de mostrar la convivència d'un país en entredit per les acusacions de dopatge i un símbol d'esport net com les anelles olímpiques. La insígnia de Rússia també es situa en altres contextos, com enfront la bandera dels Estats Units.

L'altre vessant de la part gràfica dels diaris és la de les infografies. No són gaire presents durant els dies analitzats, però formen part com a complement de les notícies. Una de destacada és la de Mundo Deportivo el 19 de Juliol. És un gràfic on es recull el nombre de positius russos encoberts segons l'informe McLaren. El què crida l'atenció és l'enorme imatge d'una agulla hipodèrmica representant el dopatge. També la infografia de Marca el 20 de Juliol sobre el procés de desaparició de positius és remarcable ja que mostra als participants en forma de lladres.

Los positivos rusos encubiertos por deportes

Así se dopaban en Moscú

FUENTE: BBC, INFOGRAFÍA, R.G.

Les infografies incloses a Mundo Deportivo i Marca, respectivament.

5.2. Comprovació de la tesi

Amb els resultats sobre l'anàlisi del tractament mediàtic que va fer la premsa espanyola de l'informe McLaren, cal comprovar si les hipòtesis presentades es compleixen. Els dos supòsits son:

1-La premsa esportiva espanyola va ser parcial en el tractament de l'informe McLaren. Va atacar durament a l'esport rus pel fet de ser estranger i es van incórrer a judicis de valor per tractar el suposat dopatge d'estat.

Els resultats demostren que la primera hipòtesi és totalment certa. Tal com s'explica en l'apartat anterior, tots els diaris analitzats van prendre partit a l'hora de narrar els fets que es succeïen de l'informe McLaren. Independentment de la forma amb què es presentés l'opinió —articles, peces interpretatives, notes, etc.— es va recórrer al judici de valor de forma constant.

L'atac a l'esport rus va ser intensiu durant els dies analitzats, així com els seus representants. Atletes, doctors o ministres van ser blanc de la premsa esportiva. A més, aquesta ofensiva va derivar en una comparativa irreal i mancada de rigor entre Espanya i Rússia. Les conjectures de què hagués passat si l'esport espanyol hagués estat en la posició del rus duen al victimisme.

De la mateixa manera, el fet de considerar dopatge d'estat els fets descrits a l'informe McLaren i no cap altre escàndol, demostra la fixació dels mitjans amb el cas. En definitiva, tots els diaris van posar en el punt de mira a Rússia i en conseqüència, al COI per haver permès la participació dels seus esportistes als Jocs Olímpics de Rio de Janeiro.

2-El tractament de les informacions relacionades amb les conclusions de l'informe van cercar el sensacionalisme i la morbositat enlloc de que hi prevalgués la mera descripció dels fets.

La segona hipòtesi no es compleix a cada dia i mitjà analitzat. Tot i que en alguns casos es cau en intentar cridar l'atenció del lector de forma poc rigorosa o aportar dades sense valor per interpretar el dopatge rus, no es tracta d'una constant. La peça més destacada d'aquesta mena de periodisme és "El deporte ruso está podrido" del 10 de Desembre a Sport. Les comparacions amb James Bond i la forma de narrar l'escàndol amb poca seriositat en són la clau.

D'altra banda, els títols de moltes notícies també denotaven un cert sensacionalisme. És el cas de "Rusia contra las cuerdas" a Mundo Deportivo o "Rusia lo corrompió todo" a Marca. De la mateixa manera, no sembla casual incorporar una peça biogràfica de Ben Johnson en els dies de plena decisió sobre si Rússia havia de participar o no en els Jocs Olímpics. Així ho va fer Sport el 21 de Juliol.

Finalment, és destacable com les imatges sovint mostren als atletes russos en posicions incòmodes o ridícules. De la mateixa manera, tots els diaris publiquen fotografies de Putin i Bach en sintonia hores abans del veredict del COI. Tot i que les instantànies són del 2014, els diaris les mostren constantment fen veure una suposada bona relació entre els dos dirigents.

6. Conclusions

Aquest treball m'ha resultat molt esclareidor per entendre com funciona el periodisme en casos en què una persona, entitat o fins i tot un país sencer queda assenyalat per una acusació. Rússia va ser el blanc de totes les dianes després de l'informe McLaren. El que pretenia ser un document vital per entendre com pot funcionar un sistema tan elaborat de dopatge en ple segle XXI, va ser utilitzat per la premsa esportiva espanyola com un justificant per atacar de totes les formes al país eurasiàtic.

Tal com va explicar Juan Antonio Samaranch, membre del COI i fill del que fos president del mateix organisme “A Rusia se le ha retirado la presunción de inocencia”. Les troballes del document van ser contundents i definitives, però no per aquest motiu calia castigar a tot un país i atacar-lo de forma indiscriminada com es va fer des d'Espanya.

És evident que sota l'esport hi ha la política. Vladimir Putin més enllà de ser el president del govern rus, va ser la figura on va caure tota l'acusació de corrupció, joc brut i manca d'esportivitat. La generalització i la culpabilització massiva a tot esportista rus van ser el pa de cada dia durant el període analitzat. Encara avui, la imatge del país no s'ha recuperat.

Però també cal tenir en compte les persones. Richard McLaren, de forma audaç i completament professional va ser el líder d'un equip d'investigació que va arriscar molt per aconseguir treure a la llum el sistema de dopatge que es va dur a terme a Rússia. De la mateixa manera, cal recordar els noms propis dels mateixos compatriotes que van abandonar la seva terra, amistats i reputació pel bé de l'esport.

Yuliya Stepanova i Vitaly Stepanov ara són Judes a la seva terra. Han arribat a témer per la seva vida i estan exiliats per por a represàlies. La seva valentia a l'hora de desemmascarar el dopatge rus els ha dut a perdre una vida. La premsa hauria de correspondre's realitzant una tasca molt més rigorosa i professional del què ha demostrat.

La meua intenció ha estat mostrar aquestes dues cares de la mateixa moneda. És possible que a l'hora de llegir aquesta investigació el lector prengui partit d'una part o l'altre pel tipus de tema. Una recerca entorn a un concepte com el dopatge, tan

relacionat amb la moralitat, l'ètica i les escales de valors que cadascú atorga a l'esport i la vida, és molt difícil de tractar de forma objectiva.

7. Bibliografia

7.1. Hemeroteca

Edicions completes:

- Exemplars d'As entre el 19 i el 25 de Juliol de 2016 i del 10 al 16 de Desembre de 2016.
- Exemplars de Marca entre el 19 i el 25 de Juliol de 2016 i del 10 al 16 de Desembre de 2016.
- Exemplars de Mundo Deportivo entre el 19 i el 25 de Juliol de 2016 i del 10 al 16 de Desembre de 2016.
- Exemplars de Sport entre el 19 i el 25 de Juliol de 2016 i del 10 al 16 de Desembre de 2016.

Articles:

- Arribas, Carlos. (11 d'Octubre de 2012). 'Caso Lance Armstrong': "El dopaje más sofisticado de la historia". El País. Recuperat de http://deportes.elpais.com/deportes/2012/10/10/actualidad/1349888438_109227.html
- Redacció. (18 de Gener de 2013). Armstrong: "Me dopé por arrogancia y por mi instinto insaciable de victoria". El País. Recuperat de http://deportes.elpais.com/deportes/2013/01/18/actualidad/1358483621_820903.html
- Arribas, Carlos. (22 de Juliol de 2016). El atletismo ruso no estará en Rio 2016. El País. Recuperat de http://deportes.elpais.com/deportes/2016/07/21/actualidad/1469092938_456287.html
- Eichler, Christian. (22 de Juliol de 2016). Schmerzliches Schweigen. Frankfurter Allgemeine Zeitung. Recuperat de <http://www.faz.net/aktuell/sport/sportpolitik/doping/birgit-dressels-tod-schmerzliches-schweigen-11712295.html>

- Redacció. (6 de desembre de 2008). Drugs denial in 1886 cycle death. BBC News. Recuperat de http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/wales/south_east/7767837.stm
- Agències. (27 de Juliol de 1995). La federación rehabilita a Diane Modahl. El País. Recuperat de http://elpais.com/diario/1995/07/27/deportes/806796010_850215.html
- Chaudhary, Vivek. (26 de Juliol de 2001). Modahl robbed of her best years. The Guardian. Recuperat de <https://www.theguardian.com/uk/2001/jul/26/sport.athletics>
- Agències. (30 de Juliol del 2000). La vallista sueca Ludmila Enquist se retira. El País. Recuperat de http://elpais.com/diario/2000/07/30/deportes/964908021_850215.html
- Malagón, Manuel. (29 de Gener de 2013). Eufemiano Fuentes: "Trabajaba con todo tipo de deportistas". Marca. Recuperat de <http://www.marca.com/2013/01/29/ciclismo/1359467645.html>
- De la Calle, Pablo. (14 de Juny de 2016). Absuelven al doctor Eufemiano Fuentes y ordenan abrir las bolsas de la 'operación Puerto'. El Mundo. Recuperat de <http://www.elmundo.es/deportes/2016/06/14/575fce43468aeb1c638b45b5.html>
- EFE. (7 d'Abril de 2017). El TAS sanciona de por vida a dos entrenadores del atletismo ruso. Marca. Recuperat de <http://www.marca.com/atletismo/2017/04/07/58e7d32546163f87688b458d.html>
- Reuters. (10 de Novembre de 2015). WADA suspends Moscow anti-doping laboratory. Deutsche Welle. Recuperat de <http://www.dw.com/en/wada-suspends-moscow-anti-doping-laboratory/a-18840888>
- IAAF. (13 de Novembre de 2015). IAAF Provisionally Suspends Russian Member Federation ARAF. IAAF. Recuperat de <https://www.iaaf.org/news/press-release/iaaf-araf-suspended>
- Ingle, S. (18 de Novembre de 2015). Russian Anti-Doping Agency suspended by Wada for non-compliance. The Guardian. Recuperat de

<https://www.theguardian.com/sport/2015/nov/18/russian-anti-doping-agency-suspended-wada>

- Ellingworth, J. (26 de Març de 2016). Prosecutors: Former IAAF president Diack under investigation. Sports Illustrated. Recuperat de <https://www.si.com/2015/11/04/ap-ath-iaaf-diack-investigated>
- Young, L. (18 de Juliol de 2016). Russian doping report: Who is Richard McLaren?. Global News. Recuperat de <http://globalnews.ca/news/2831251/russian-doping-report-who-is-richard-mclaren/>
- Canadian Press Staff. (18 de Juliol de 2016). A look at Canadian lawyer and doping investigator Richard McLaren. Metro Toronto. Recuperat de <http://www.metronews.ca/news/canada/2016/07/18/a-look-at-canadian-lawyer-and-doping-investigator-richard-mclaren.html>
- Arribas, C. (18 de Juliol de 2016). El informe McLaren confirma el dopaje de Estado en Rusia. El País. Recuperat de http://deportes.elpais.com/deportes/2016/07/18/actualidad/1468845731_853093.html
- Ruiz, R I Schwartz, M. (12 de Maig de 2016). Russian Insider Says State-Run Doping Fueled Olympic Gold. The New York Times. Recuperat de https://www.nytimes.com/2016/05/13/sports/russia-doping-sochi-olympics-2014.html?_r=0
- World Anti-Doping Agency. (2016). WADA acknowledges IOC decision on Russia, stands by Agency's Executive Committee recommendations. Recuperat de <https://www.wada-ama.org/en/media/news/2016-07/wada-acknowledges-ioc-decision-on-russia-stands-by-agencys-executive-committee>
- World Anti-Doping Agency. (2016). WADA acknowledges IOC decision on Russia, stands by Agency's Executive Committee recommendations. Recuperat de <https://www.wada-ama.org/en/media/news/2016-07/wada-acknowledges-ioc-decision-on-russia-stands-by-agencys-executive-committee>

- Furlong, C. (24 de Juliol de 2016). Decision Of The Ioc Executive Board Concerning The Participation Of Russian Athletes In The Olympic Games Rio 2016. COI. Recuperat de <https://www.olympic.org/news/decision-of-the-ioc-executive-board-concerning-the-participation-of-russian-athletes-in-the-olympic-games-rio-2016>
- Macguire, E. (5 d'Agost de 2016). 271 Russian athletes cleared for Rio Games. CNN. Recuperat de <http://edition.cnn.com/2016/08/04/sport/russia-ioc-bach-olympics-rio-2016/>
- Associated Press. (29 de Juliol de 2016). Russian weightlifters banned from Rio Olympics for doping. NBC. Recuperat de <http://www.nbcolympics.com/news/russian-weightlifters-banned-rio-olympics-doping>
- Redacció. (8 d'Agost de 2016). Rio Paralympics 2016: Russian athletes banned after doping scandal. BBC. Recuperat de <http://www.bbc.com/sport/disability-sport/37002582>
- Redacció. (29 d'Agost de 2016). Rusia demandará por la vía penal a los redactores del Informe McLaren de la Agencia Antidopaje. ConfiLegal. Recuperat de <https://confilegal.com/20160829-rusia-demandara-la-via-penal-los-redactores-del-informe-mclaren-la-agencia-antidopaje/>
- Redacció. (18 de Juliol de 2016). Putin denuncia la politización del deporte en respuesta al informe McLaren. Euronews. Recuperat de <http://es.euronews.com/2016/07/18/putin-denuncia-la-politizacion-del-deporte-en-respuesta-al-informe-mclaren>
- Chief Sports Reporter. (21 de Novembre de 2016). Russia must admit doping programme. The Times. Recuperat de <https://www.thetimes.co.uk/article/russia-must-admit-doping-programme-g3nnld76h>

7.2. Llibres

- Gifford, C. (2004). *Dopaje y deporte*. Madrid: Ediciones Morata
- Rodríguez Bueno, C. (1991). *Dopaje*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana de España
- Font-Quer, P. (1990). *Plantas Medicinales*. Madrid: Labor
- Boje, O. (1939). *Bulletin of the Health Organization of the League of Nations*. Estats Units.
- Wadler, G i Hanline, B. (1989). *Drugs and the athlete*. Philadelphia: F.A. Davis Company.
- Demole, V. (1941). *Médecine sportive et doping*. Paris: Libraire de l'Université
- Ramos Gordillo, A. (2000). *Dopaje y deporte: antecedentes y evolución*. Zaragoza: Talleres Editoriales Cometa S.A.
- Rodríguez, J. (2000). *Historia del deporte*. Barcelona: Editorial Inde.
- Heather, P. (2008). *La caída del imperio romano*. Madrid: Crítica.
- Bahrke M. i Yesalis C. (2002). *Performance-enhancing substances in sport and exercise*. Human Kinetics. Illinois: Champaigne.
- Wadler, G i Hanline, B. (1993). *L'athlete et le dopage*. París: Vigot.

7.3. Articles de revista

- Puffer, J. C. (1986). The use of drugs in swimming. *Clinics in sports medicine*, 5(1), 77-89.
- López, S. (2010). Evolución del dopaje en el deporte. *Trances*, 2(1):30-54.
- Higgins, A.J. (2006). From ancient Greece to modern Athens: 3000 years of doping in competition horses. *Journal of Veterinary Pharmacology and Therapeutics*, 29, (1): 4-8.
- Prokop, L. (1970). The struggle against doping and its history. *Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*

7.4. Documents diversos

- Agencia Mundial Antidopaje. (2015). Código Mundial Antidopaje. Recuperat de <http://femede.es/documentos/2015-cmad-final-esp.pdf>
- Agencia Mundial Antidopaje. (2017). Programa de seguimiento 2017. Recuperat de https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/2016-10-28_wada_monitoring_program_sp_final.pdf
- Canyameras, T. (2016). El tractament dels casos de dopatge de Contador, Armstrong i Landis a la premsa generalista espanyola. (Treball de Fi de Grau). Recuperat de <http://ddd.uab.cat/record/168409?ln=ca>
- Medina, M. (2013). El dopaje en el ciclismo. Estudio de noticias en televisión. (Treball de Fi de Màster). Recuperat de <http://eprints.sim.ucm.es/35052/>
- McLaren, R. World Anti-Doping Agency. (2016). The Independent Person Report. Recuperat de https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/20160718_ip_report_newfinal.pdf
- McLaren, R. World Anti-Doping Agency. (2016). The Independent Person 2nd Report. Recuperat de https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/mclaren_report_part_ii_2.pdf
- Atienza, E, López, F, Pérez, J. (2014). El dopaje y antidopaje en perspectiva histórica. Recuperat de https://upo.es/revistas/index.php/materiales_historia_deporte/article/view/1076/857

7.5. Pàgines web

- Unesco. (2013). ¿Qué es el dopaje? Recuperat de <http://www.unesco.org/new/es/social-and-human-sciences/themes/anti-doping/youth-space/what-is-doping/>
- Agencia Española de Protección de la Salud en el Deporte. (2016). ¿Qué es el dopaje?. Recuperat de <http://www.aepsad.gob.es/aepsad/control-dopaje/que-es-el-dopaje.html>
- World Anti-Doping Agency. (2017). List of prohibited substances and methods. Recuperat de <https://www.wada-ama.org/en/prohibited-list>

- Agencia Española de Protección de la Salud en el Deporte. (2014). ¿Qué sustancias y métodos están prohibidos?. Recuperat de <http://blog.aepsad.es/metodos-y-sustancias-prohibidas-2/>
- Programa de les Nacions Unides pel Desenvolupament. (2016). Datos sobre el desarrollo humano (1980-2015). Recuperat de <http://hdr.undp.org/es/data>
- Olympics. (2017). Kenya. Recuperat de <https://www.olympic.org/kenya>
- Asín, C. i Vinagre, N. DeportEnVena. (2013). Ética y cultura del dopaje. Recuperat de <https://deportenvena.wordpress.com/desde-fuera/>
- Western Law. (2015). Richard McLaren. Recuperat de http://law.uwo.ca/about_us/our_people/faculty/richard_mclaren.html
- The Governor General of Canada. (2015). Order of Canada Appointments. Recuperat de <http://www.gg.ca/document.aspx?id=16283&lan=eng>
- Agencia Española de Protección de la Salud en el Deporte. (2016). Principales hallazgos del 2ª Informe McLaren sobre el sistema de dopaje en Rusia. Recuperat de <http://blog.aepsad.es/principales-hallazgos-del-2a-informe-mclaren-sobre-el-sistema-de-dopaje-en-rusia/>
- The IP Evidence Disclosure Package. (2016). Introduction to the EDP. Recuperat de <https://www.ipevidencedisclosurepackage.net/>
- Información y Control de Publicaciones. (2016). Medios controlados. Recuperat de <http://www.introl.es/medios-controlados/>

7.6. Reportatges

- Seppelt, H. (director). (2015). Dopaje: Alto Secreto. La cara oculta del atletismo [Documental]. França: ARD.
- Escoda, R. (productor) i Robinson, M. (creador). (2015). Informe Robinson: Dopaje en la RDA [Documental]. Espanya: #0.
- Seppelt, H. (director). (2014). Dòping – Alt Secret: Com Rússia crea als seus guanyadors. [Documental]. França: ARD.

8. Annexes

8.1. Taules

	Portada	Pàgines dedicades	Fotografies	Infografies	Textos informatius	Textos interpretatius	Textos opinatius	Reportatges	Entrevistes	Perfil	Editorial	Experts	Valoració	Dies amb presència als mitjans
Diari														
AS	7	18	27	2	24	3	8	0	3	0	1	3	5 (Negativa)	11
Marca	3	13	16	1	15	4	1	0	0	0	0	3	2 (Negativa)	10
Mundo Deportivo	5	13	20	1	18	1	1	0	0	0	0	0	1 (Negativa)	10
Sport	1	8	14	0	4	5	1	0	0	0	0	0	1 (Negativa)	7

Taula recopilatòria de tots els dies analitzats